Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2026)0130

Razrješnica za 2024.: Opći proračun EU-a – Europska služba za vanjsko djelovanje

1. Odluka Europskog parlamenta od 29. travnja 2026. o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2024., dio X. – Europska služba za vanjsko djelovanje (2025/2150(DEC))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir opći proračun Europske unije za financijsku godinu 2024.[1],

– uzimajući u obzir konsolidiranu godišnju računovodstvenu dokumentaciju Europske unije za financijsku godinu 2024. (COM(2025)0359 – C10-0150/2025)[2],

– uzimajući u obzir godišnje izvješće Europske službe za vanjsko djelovanje tijelu koje daje razrješnicu o unutarnjim revizijama provedenima tijekom 2024.,

– uzimajući u obzir godišnje izvješće Revizorskog suda o izvršenju proračuna za financijsku godinu 2024., s odgovorima institucija[3],

– uzimajući u obzir izjavu o jamstvu[4] u pogledu pouzdanosti računovodstvene dokumentacije te zakonitosti i pravilnosti temeljnih transakcija koju je u skladu s člankom 287. Ugovora o funkcioniranju Europske unije Revizorski sud podnio za financijsku godinu 2024.,

– uzimajući u obzir članak 314. stavak 10. te članke 317., 318. i 319. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,

---

1 SL L, 2024/207, 22.2.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 SL C, C/2025/4944, 13.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
3 SL C, C/2025/5409, 8.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
4 SL C, C/2025/5407, 13.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

– uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012[5], a posebno njezine članke 59., 118. i od 260. do 263.,

– uzimajući u obzir Uredbu (EU, Euratom) 2024/2509 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. rujna 2024. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije[6], a posebno njezine članke 59., 118. i od 266. do 269.,

– uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2010/427/EU od 26. srpnja 2010. o utvrđivanju ustroja i rada Europske službe za vanjsko djelovanje[7], a posebno njezin članak 8.,

– uzimajući u obzir članak 102. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

– uzimajući u obzir mišljenje Odbora za vanjske poslove,

– uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A10-0053/2026),

1. daje razrješnicu visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku za izvršenje proračuna Europske službe za vanjsko djelovanje za financijsku godinu 2024.;

2. iznosi svoje primjedbe u Rezoluciji u nastavku;

3. nalaže svojoj predsjednici da ovu Odluku i Rezoluciju, koja je njezin sastavni dio, proslijedi Europskoj službi za vanjsko djelovanje, Vijeću, Komisiji i Revizorskom sudu, kao i Europskom ombudsmanu i Europskom nadzorniku za zaštitu podataka te da ih da na objavu u *Službenom listu Europske unije* (serija L).

---

5 SL L 193, 30.7.2018., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

6 SL L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

7 SL L 201, 3.8.2010., str. 30., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj.

2. Rezolucija Europskog parlamenta od 29. travnja 2026. s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2024., dio X. – Europska služba za vanjsko djelovanje (2025/2150(DEC))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje općeg proračuna Europske unije za financijsku godinu 2024., dio X. – Europska služba za vanjsko djelovanje,

– uzimajući u obzir članak 102. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

– uzimajući u obzir mišljenje Odbora za vanjske poslove,

– uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A10-0053/2026),

A. budući da u kontekstu postupka davanja razrješnice tijelo nadležno za davanje razrješnice želi istaknuti da je posebno važno nastaviti jačati demokratski legitimitet institucija Unije s pomoću veće transparentnosti i odgovornosti te uvođenjem koncepta izrade proračuna utemeljenog na uspješnosti i dobrog upravljanja ljudskim resursima;

B. budući da je Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD) odgovorna za upravljanje administrativnim rashodima svojeg sjedišta u Bruxellesu te za mrežu koju čini 145 delegacija i ureda Unije;

C. budući da je nizom sporazuma o razini usluge odgovornost ESVD-a proširena na administrativno upravljanje osobljem Komisije u delegacijama Unije;

D. budući da, u odnosu na osoblje ESVD-a, ovlasti koje su Pravilnikom o osoblju dodijeljene tijelu za imenovanje izvršava potpredsjednica Komisije / visoka predstavnica Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („potpredsjednica Komisije / visoka predstavnica”);

E. budući da je izvršenje proračuna uređeno Financijskom uredbom i unutarnjim pravilima o izvršenju proračuna ESVD-a („unutarnja pravila”);

F. budući da u skladu s unutarnjim pravilima glavni tajnik ESVD-a izvršava funkciju dužnosnika za ovjeravanje na osnovi delegiranja, a glavni direktor za upravljanje resursima ima ulogu glavnog dužnosnika za ovjeravanje na osnovi daljnjeg delegiranja ovlasti;

G. budući da je uloga delegacija Unije predstavljanje Unije i njezinih građana diljem svijeta izgradnjom mreža i partnerstava, kao i promicanje vrijednosti Unije;

H. budući da je posebnost ESVD-a u njegovoj naravi i načinu nastanka jer je nastao spajanjem osoblja iz bivših odjela za vanjske odnose Vijeća i Komisije i postupnim pristupanjem diplomata iz država članica;

I. budući da djelotvornost i financijska učinkovitost vanjskog djelovanja Unije ovise o bliskoj koordinaciji s diplomatskim institucijama i mrežama država članica, posebno u trećim zemljama u kojima su i ESVD i države članice stalno prisutni, kako bi se izbjeglo udvostručavanje struktura i rashoda;

1. konstatira da je proračun ESVD-a obuhvaćen naslovom 7. VFO-a „Europska javna uprava”, koji je 2024. iznosio 13,3 milijarde EUR (što čini 6,9 % ukupnog proračuna Unije); konstatira da proračun od približno 1 239 milijarde EUR kojim upravlja ESVD čini otprilike 9,54 % ukupnih administrativnih rashoda Unije za 2024.;

2. konstatira da je Revizorski sud u godišnjem izvješću za financijsku godinu 2024. („izvješće Revizorskog suda”) provjerio uzorak od 70 transakcija u području uprave, slično koliko i za 2023.; nadalje konstatira da administrativni rashodi obuhvaćaju rashode za ljudske resurse, uključujući rashode za mirovine, koji su 2024. činili oko 69 % ukupnih administrativnih rashoda, te rashode za zgrade, opremu, energiju, komunikacije i informacijsku tehnologiju te da rad Revizorskog suda tijekom mnogo godina upućuje na to da je ta potrošnja općenito niskorizična;

3. konstatira da je 16 od 70 transakcija (23 %) sadržavalo pogreške, ali da Revizorski sud, na temelju tri kvantificirane pogreške, procjenjuje da je stopa pogreške ispod praga značajnosti;

4. konstatira da je, prema izvješću Revizorskog suda, Revizorski sud provjerio 15 plaćanja koja je izvršio ESVD i u okviru njih utvrdio dvije mjerljive pogreške; budući da se jedna pogreška odnosila na jednu znatnu izmjenu ugovora bez valjanog postupka javne nabave i bez *ex post* mjera objave, dok se druga pogreška odnosila na jedno plaćanje povezano s primjenom netočnog deviznog tečaja pri evidentiranju plaćanja najamnine; pozdravlja mjere koje je ESVD poduzeo kako bi riješio ta pitanja;

Upravljanje proračunom i financijama

5. konstatira da je konačni proračun ESVD-a za 2024. iznosio 880 165 703 EUR, što je povećanje od 7,09 % u odnosu na 2023.; konstatira da je ESVD na raspolaganju imao i iznos od 359,1 milijuna EUR (uključujući namjenske prihode i prenesene iznose) od Komisije za pokrivanje administrativnih troškova osoblja Komisije koje je zaposleno u delegacijama Unije; nadalje konstatira da je ESVD primio dodatne fiksne doprinose za pokrivanje zajedničkih troškova osoblja Europskog razvojnog fonda u delegacijama Unije i zajedničkim prostorima, kao i druge iznose u

okviru sporazuma o zajedničkom korištenju prostora i ostalih dogovora; konstatira da su ukupna proračunska sredstva kojima je ESVD raspolagao 2024. iznosila 1 239,3 milijuna EUR (odobrena sredstva za preuzimanje obveza), što je povećanje od 4,43 % u odnosu na prethodnu godinu;

6. primjećuje da je 2024. stopa izvršenja proračuna za odobrena sredstva za preuzimanje obveza za tekuću godinu (nakon prijenosa sredstava) iznosila 100 %, dok je stopa izvršenja za plaćanja iznosila 88,4 % u usporedbi s 91,9 % 2023.; primjećuje da je prosječno vrijeme plaćanja iznosilo 13,43 dana, ali je 10,69 % ukupnog broja plaćanja izvršenih 2024. (što odgovara ukupnom iznosu od 57 357 324 EUR) predstavljalo zakašnjela plaćanja, što je 2024. dovelo do plaćanja zateznih kamata u iznosu od 37 862,61 EUR; poziva ESVD da nastavi ulagati napore u povećanje učestalosti elektroničkog plaćanja i digitalizaciju radnih postupaka, posebno u pogledu elektroničkih računa u delegacijama Unije;

7. primjećuje da je ESVD obavijestio proračunsko tijelo o dva prijenosa proračunskih sredstava u skladu s člankom 29. stavkom 1. Financijske uredbe te da je izvršio 10 samostalnih prijenosa u skladu s člankom 29. stavkom 4. u ukupnoj vrijednosti od 53,6 milijuna EUR; konstatira da je glavna svrha prijenosa sredstava bila povećanje proračunske linije 3 0 0 3 za zgrade i povezane troškove u delegacijama Unije za 33,78 milijuna EUR, proračunske linije 2 0 0 2 za poslove opremanja i zaštite za 1,7 milijuna EUR i proračunske linije 1 2 0 5 za upućene nacionalne vojne stručnjake za 1,37 milijuna EUR; primjećuje da je nakon prijenosa sredstava konačni proračun za sjedište ESVD-a iznosio 349,2 milijuna EUR, a konačni proračun za delegacije Unije 530,9 milijuna EUR;

8. konstatira da se ESVD suočio s nekoliko problema u pogledu izvršenja svojeg proračuna 2024. zbog snažnog učinka nezakonitog ruskog agresivnog rata protiv Ukrajine, inflacijskih pritisaka, nepovoljnih deviznih tečajeva i gornje granice od 2 % za rashode koji se ne odnose na plaće, što je dovelo do deficita od 33 milijuna EUR za delegacije Unije, što je znatno ograničilo njihove operativne sposobnosti; sa zadovoljstvom primjećuje da se ESVD uhvatio u koštac s tim problemima kombinacijom strateških ušteda i preraspodjela / prijenosa proračunskih sredstava; konstatira da su smanjenja uglavnom utjecala na proračune za službena putovanja i reprezentaciju, infrastrukturu i sigurnost; zabrinut je zbog toga što proračunska ograničenja mogu utjecati na dužnost brižnog postupanja ESVD-a prema njegovu osoblju, posebno u pogledu održavanja infrastrukture i sigurnosnih standarda u delegacijama; pozdravlja paket korektivnih mjera, ali ponavlja svoj poziv na donošenje proračuna usklađenog s potrebama i ciljevima ESVD-a; poziva ESVD da postavi godišnje ciljeve kako bi smanjio zakašnjela plaćanja i troškove zateznih kamata te da standardizira radne procese e-fakturiranja s kraja na kraj i e-javne nabave u svim

delegacijama; potvrđuje da sve institucije Unije trebaju poboljšati svoje upravljanje proračunom tako da pri sklapanju ugovora s pružateljima usluga uzimaju u obzir i nestabilnost cijena, posebno u energetskom sektoru;

9. na temelju saslušanja potpredsjednice Komisije / visoke predstavnice na sjednici Odbora Parlamenta za proračunski nadzor (CONT) održanoj 17. studenoga 2025. („saslušanje”) primjećuje da se ESVD posljednjih nekoliko godina suočava sa znatnim proračunskim ograničenjima, unatoč tome što se mandat te institucije znatno proširivao te što je snosila povećane troškove i imala povećane potrebe povezane s mrežom od 145 delegacija; žali zbog toga što nedovoljno financiranje ESVD-a nije strukturno riješeno; podupire stajalište ESVD-a da postoji nerazmjer između zadaća i resursa, što ESVD-u predstavlja velik problem jer ne može u potpunosti ostvariti svoje ciljeve ni učinkovito poduprijeti program vanjske i sigurnosne politike Unije, što ugrožava vođenje vanjske politike Unije, u trenutku brzih geopolitički promjena, i kredibilitet Unije kao globalnog aktera; poziva ESVD da prednost da djelovanjima kojima se ostvaruje jasna dodana vrijednost za Uniju i njezine građane izbjegavajući pritom aktivnosti i projekte koji bi mogli ugroziti učinkovitost i dobrobit osoblja; poziva ESVD da riješi problem nedostatka osoblja u delegacijama Unije, posebno u na mjestima koja se suočavaju sa složenim sigurnosnim ili geopolitičkim izazovima, te da poveća transparentnost i odgovornost u postupcima zapošljavanja;

10. poziva Revizorski sud da provede sveobuhvatnu reviziju uspješnosti ESVD-a kako bi se ocijenila učinkovitost njegovih aktivnosti u usporedbi s diplomatskim službama zemalja OECD-a; traži da se tom revizijom utvrde područja u kojima ESVD ostvaruje jedinstvenu, nezamjenjivu dodanu vrijednost i područja u kojima se njegove aktivnosti preklapaju s aktivnostima država članica; istodobno poziva ESVD da provede analizu troškova i koristi svoje globalne mreže i da, kad je riječ o resursima, prioritet da delegacijama u zemljama koje jasno doprinose neposrednim interesima Unije, među kojima su gospodarsko blagostanje, energetska sigurnost, zaštita granica i sprečavanje nezakonitih migracijskih tokova; ustraje u uspostavi jasnih i mjerljivih pokazatelja uspješnosti kako bi se pokazala „vrijednost za novac” koja se osigurava građanima Unije i zahtijeva da ESVD prekine sve aktivnosti ili misije za koje se u tim procjenama utvrdi da su neučinkovite ili suvišne;

11. nadalje napominje da su ulaganja u nekretnine i informatičke projekte odgođena i da je 2024. smanjen broj pripravnika; primjećuje stajalište ESVD-a da bi ta ograničenja u konačnici mogla utjecati na globalnu prisutnost Unije; upozorava da bi kontinuirano odgađanje ulaganja i smanjenje broja osoblja mogli ugroziti dužnost brižnog postupanja ESVD-a, posebno u pogledu sigurnosti osoblja, mentalnog zdravlja i sigurnosti na visokorizičnim radnim mjestima; poziva ESVD

da predstavi niz ulaganja u kritičnu infrastrukturu u području informacijske tehnologije, kibernetičke sigurnosti i dužnosti pružanja skrbi, uključujući analizu troškova i koristi te očekivani operativni učinak, kako bi se izbjegla opetovana odgađanja kojima se ugrožavaju učinkovitost i sigurnost osoblja;

12. konstatira da je financijska gornja granica Europskog instrumenta mirovne pomoći kojim se upravlja pod nadležnošću potpredsjednice Komisije / visoke predstavnice povećana s 12 milijardi EUR u 2023. na 17 milijardi EUR u 2024., dok je dodatnih 5 milijardi EUR namijenjeno vojnoj potpori Ukrajini; naglašava da znatno povećanje sredstava za Europski instrument mirovne pomoći zahtijeva veću transparentnost i parlamentarni nadzor; poziva na redovito i strukturirano podnošenje izvješća tijelu nadležnom za davanje razrješnice u vezi s upravljanjem rizicima, mehanizmima praćenja i usklađenosti s vrijednostima Unije i međunarodnim humanitarnim pravom; poziva ESVD da surađuje s Glavnom upravom Komisije za proširenje i istočno susjedstvo kako bi se osigurali djelotvoran nadzor i praćenje projekata koji se financiraju iz Europskog instrumenta mirovne pomoći; prepoznaje Europski instrument mirovne pomoći kao nužan alat za održavanje mira u doba geopolitičkog natjecanja, čiji je cilj izgradnja stabilnosti i jedinstvene europske obrambene suradnje;

13. konstatira da je, prema odgovorima ESVD-a na upitnik odbora CONT za razrješnicu za 2024. („upitnik”), ESVD u svojem sjedištu i u delegacijama Unije 2024. pokrenuo ukupno 71 postupak javne nabave za ugovore velike vrijednosti, tj. iznad praga od 143 000 EU za robu i usluge iz Direktive 2014/24/EUR Europskog parlamenta i Vijeća[1]; konstatira da su 63 postupka bila uspješna i da su potpisana 63 ugovora, dok je osam postupaka bilo neuspješno; konstatira da je stupanjem na snagu nove Financijske uredbe 29. rujna 2024. upravljanje postupcima javne nabave za delegacije Unije u trećim zemljama pojednostavnjeno uvođenjem zasebnog skupa gornjih granica za ugovore vrlo male, male i srednje vrijednosti, što je odgovor na dugogodišnji problem povezan s ograničenim kapacitetom lokalnih subjekata da ispune složene zahtjeve pravila Unije o javnoj nabavi; očekuje da će se tim pojednostavnjenjima bolje zadovoljiti potrebe zemalja domaćina i delegacija Unije u pogledu postupaka javne nabave, ne dovodeći u pitanje usklađenost s najvišim standardima transparentnosti, tržišnog natjecanja i zaštitnih mjera za borbu protiv prijevara; poziva ESVD da procijeni i izvijesti o učinku tih promjena na stope pogreške i rizike za integritet;

14. primjećuje činjenicu da je 2024. osnovana posebna radna skupina za

---

[1] Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

poboljšanje postupaka javne nabave i u sjedištu ESVD-a i u delegacijama; svjestan je da je Odjel za unutarnju reviziju 2024. proveo savjetodavni angažman s ciljem pružanja neovisne revizije postupka javne nabave, o čijim se rezultatima trenutačno raspravlja s nadležnim službama; poziva ESVD da objavi zaključke te revizije i popis mjera donesenih kako bi se odgovorilo na utvrđene izazove;

15. primjećuje da je krajem 2024. u delegacijama Unije bilo 137 prostora koji su se koristili zajedno s državama članicama i drugim partnerima Unije, što je jedan takav prostor manje u odnosu na 2023.; konstatira da je, od ukupnog broja sporazuma o zajedničkom korištenju prostora 2023., njih 45 bilo sklopljeno s državama članicama i partnerskim zemljama, a 92 s ostalim partnerima Unije te su prostori koji su se zajednički koristili činili 9 % ukupne površine ureda u delegacijama Unije i obuhvaćali više od polovice delegacija Unije (80), što se može smatrati primjerom uspješne optimizacije upravljanja zgradama ESVD-a, ali i pokazateljem povećanog interesa partnera za zajedničko korištenje prostora u trećim zemljama i relevantnosti zajedničkog korištenja prostora u diplomatskim poslovima;

16. konstatira da je prema informacijama iz upitnika proračun za službena putovanja 2024. iznosio 21 582 843 EUR, što je povećanje od približno 2,33 % u odnosu na 21 091 935 EUR (ažurirani iznos) 2023.; konstatira da ESVD nema zasebnu proračunsku liniju za službena putovanja potpredsjednice Komisije / visoke predstavnice i da se njezini troškovi službenih putovanja i putni troškovi dijele između ESVD-a i Komisije, ovisno o svrsi putovanja; međutim, konstatira da se prema informacijama iz izvješća ESVD-a o praćenju u vezi s primjedbama Parlamenta iz rezolucije o razrješnici za 2023. („izvješće o praćenju”) u sustavu unutarnjeg upravljanja ESVD-a službena putovanja potpredsjednice Komisije / visoke predstavnice i putovanja službenika u njezinoj pratnji zasebno evidentiraju u okviru posebne proračunske stavke unutar glavne proračunske linije za službena putovanja; također konstatira da prema informacijama iz upitnika 2024. ni potpredsjednik Komisije / visoki predstavnik na odlasku ni novoimenovana potpredsjednica Komisije / visoka predstavnica nisu bili na službenim putovanjima koja je financirao ESVD; na temelju izvješća o praćenju primjećuje da potpredsjednica Komisije / visoka predstavnica zbog brojnih obveza i vrlo gustog rasporeda, koji je često uvjetovan geopolitičkom situacijom, ponekad ne može putovati redovnim letovima ili drugim prijevoznim sredstvima kako bi ispunila svoje profesionalne obveze; ipak ističe da bi čelnici institucija Unije trebali služiti kao dobar primjer javnosti i građanima, posebno kad se pri obavljanju svojih dužnosti koriste sredstvima Unije; naglašava da bi se letovi trebali birati na temelju dobrog financijskog upravljanja, pod uvjetom da su takve alternative dostupne te da su u skladu s dnevnim redom i mjestom održavanja sastanaka; naglašava da transparentnost i dobro financijsko upravljanje pri korištenju javnih sredstava Unije moraju ostati jedno

od temeljnih načela za sve institucije Unije;

Unutarnje upravljanje, uspješnost i unutarnja kontrola

17. primjećuje da se ESVD 2024. i dalje suočavao sa sve većim političkim i financijskim izazovima, kao i s izazovima u pogledu ljudskih prava i vladavine prava u sve nestabilnijem geopolitičkom okruženju obilježenom pojačanim hibridnim prijetnjama demokratskim sustavima; primjećuje da su nezakoniti ruski agresivni rat protiv Ukrajine i njegove geopolitičke posljedice 2024. i dalje bili od ključne važnosti; u tom pogledu ističe da je važno i potrebno da ESVD ima središnju i ojačanu ključnu ulogu u izgradnji strateške autonomije, otpornosti i sigurnosti Unije, koju bi također trebalo zaštititi sustavnom i snažnom borbom protiv inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama te kampanja dezinformiranja; konstatira da je ESVD 2024. objavio drugo izvješće o prijetnjama inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama, u kojem je detaljno opisao 750 incidenata i razotkrio operaciju *False Façade* (program pranja informacija proruskih subjekata), čime je doprinio javnom utvrđivanju odgovornosti i strateškoj osviještenosti o neprijateljskom uplitanju pod pokroviteljstvom države te da je iskoristio sustav brzog uzbunjivanja kao središnji koordinacijski mehanizam za inozemno upletanje i manipuliranje informacijama u kontekstu zaštite integriteta europskih izbora; primjećuje objavljivanje skupa alata za otkrivanje inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama na temelju identiteta, organiziranje godišnje konferencije na visokoj razini o inozemnom upletanju i manipuliranju informacijama, izradu priručnika zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP) o inozemnom upletanju i manipuliranju informacijama kako bi se poboljšala sposobnost misija u okviru zajedničke sigurnosne i obrambene politike za otkrivanje inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama i odgovor na njih te doprinos jačanju otpornosti medija na događanju „Povezivanje medijskih zajednica” na Kosovu, na kojem je sudjelovalo 130 novinara i stručnjaka za provjeru istinitosti informacija; odlučno pohvaljuje ESVD za kampanju EUvsDisinfo u okviru koje su analizirani i razotkriveni napori Rusije u pogledu inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama u 2024.; sa zabrinutošću konstatira da je u slučajevima proruskih dezinformacija zabilježeno više od 18 000 unosa, što potvrđuje razmjer, ustrajnost i stratešku prirodu prijetnje koju posebno predstavlja Rusija, zajedno s drugim neprijateljskim akterima; konstatira da neke delegacije Unije imaju službenika za stratešku komunikaciju zaduženog za analizu i rješavanje pitanja inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama, ali da je prikupljanje obavještajnih podataka i dalje u nadležnosti država članica; stoga naglašava potrebu za pojačanom koordinacijom, strukturiranom razmjenom informacija i bližom suradnjom s državama članicama i pouzdanim partnerima; pohvaljuje ESVD zbog pokretanja Centra za razmjenu i analizu informacija o inozemnom upletanju i manipuliranju informacijama kako bi se poboljšale

suradnja i zajednička informiranost o stanju; priznaje da su ti napori, uz potporu povećanog proračuna od 6,12 milijuna EUR za sposobnost strateške komunikacije u 2024., omogućili snažniji, koordiniraniji i sveobuhvatniji odgovor na prijetnje inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama na razini Unije; potiče kontinuirani razvoj i širenje mreže „boraca protiv inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama” putem inicijativa za izgradnju kapaciteta; naglašava da je kontinuirano i predvidljivo financiranje ključno za osiguravanje kontinuiteta i učinkovitosti u suzbijanju hibridnih prijetnji i inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama; stoga smatra da je potrebno poduzeti napore radi učinkovite borbe protiv kampanja dezinformiranja i narativa protiv EU-a koje strateški provode autoritarni i neliberalni režimi kojima je cilj ugroziti vanjsko djelovanje Unije u trećim zemljama;

18. naglašava potrebu za modernizacijom mreže delegacija Unije, posebno na način da se ojača Obavještajni i situacijski centar Europske unije (EU INTCEN) i Centar za odgovor na krizne situacije ESVD-a; ističe da su za jačanje analitičkih kapaciteta i pripravnosti na krizu potrebni odgovarajuće osoblje, ažurirana informatička sigurnost i dostatni administrativni resursi;

19. podsjeća na pozive sadržane u Strateškom kompasu i pozive Europskog parlamenta da se ojačaju obavještajni kapaciteti Unije i kapaciteti Unije za informiranost o stanju; ističe da sve veće potrebe Unije za analizom obavještajnih podataka i za upravljanjem krizama zahtijevaju povećanje sredstava koja se dodjeljuju EU INTCEN-u i Centru ESVD-a za odgovor na krizne situacije kako bi se osiguralo da su primjereno opremljeni za ispunjavanje svojih mandata u sve složenijem i zahtjevnijem geopolitičkom okruženju; ističe središnju ulogu EU INTCEN-a u pružanju integriranih analitičkih procjena iz svih izvora za potporu donošenju odluka u području zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP) i zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP) te naglašava potencijal mreže delegacija Unije, ne dovodeći u pitanje nadležnosti država članica, kao ključnog doprinositelja informiranosti o stanju integracijom relevantnih informacija koje su već dostupne na terenu; smatra da bi uspostava jasnije i vidljivije dodjele proračunskih sredstava EU INTCEN-u mogla olakšati povećanje transparentnosti, demokratskog nadzora i odgovornosti u okviru postupka davanja razrješnice;

20. pozdravlja uspostavu Europskog štita za zaštitu demokracije i osnivanje Centra za demokratsku otpornost kao važne korake za jačanje kapaciteta Unije za borbu protiv inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama; pozdravlja namjeru da se predloženi Europski štit za zaštitu demokracije proširi i na države pristupnice, čime bi se ojačao njihov kapacitet odgovora na prijetnje kao što su inozemno upletanje i manipuliranje informacijama te kampanje dezinformiranja; poziva Komisiju i ESVD da produbе suradnju s ranjivim zemljama u postupku proširenja u području informacijske

otpornosti, kibernetičke sigurnosti i hibridnih prijetnji; poziva ESVD i delegacije Unije u trećim zemljama da dodatno ojačaju svoje kapacitete za suzbijanje i borbu protiv dezinformacija i propagande protiv zajedničke vanjske i sigurnosne politike Unije, među ostalim ulaganjem u komunikacijske kampanje za borbu protiv inozemnog utjecaja;

21. ističe da je potrebno osigurati odgovarajuća sredstva za Odjel za stratešku komunikaciju i predviđanja Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD) kako bi se suzbile kampanje dezinformiranja koje koriste autoritarni režimi, posebno Kremlj; podsjeća da su akteri povezani s Rusijom u Moldovi i Ukrajini instrumentalizirali vjeru, uključivanjem pravoslavne crkve u moskovski patrijarhat kako bi ugrozili demokratsku otpornost; naglašava važnost jačanja vjerske diplomacije Unije u okviru njezina vanjskog djelovanja i poziva na uspostavu posebne proračunske linije ESVD-a za potporu dijalogu, promicanje međuvjerske tolerancije i suzbijanje geopolitičke zlouporabe religije;

22. podsjeća Komisiju na poziv Parlamenta da se osoblje ESVD-a na odgovarajući način opremi za sudjelovanje u dijalogu o vjerskoj slobodi i da to bude u središtu njegova vanjskog djelovanja[2] te poziva ESVD da odlučno odgovori na taj poziv i da osigura da su njegovi resursi na odgovarajućoj razini;

23. poziva potpredsjednicu Komisije / visoku predstavnicu da ojača misije i operacije u okviru zajedničke sigurnosne i obrambene politike Unije odgovarajućim osobljem, resursima i fleksibilnim mandatima kako bi se uspješno odgovorilo na sigurnosne izazove;

24. ističe važnost održavanja promatračke misije Europske unije u Gruziji kako bi se pratilo stanje na okupiranim područjima i osiguralo rano upozoravanje i izvješćivanje;

25. poziva ESVD da političke kontakte s vlastima stranke Gruzijski san ograniči na strogo nužna pitanja, uz istodobno održavanje i jačanje suradnje s gruzijskim civilnim društvom, neovisnim medijima i akademskim institucijama; naglašava važnost daljnjeg promicanja europskih normi, demokratskih vrijednosti i europskog puta među gruzijskim stanovništvom i političkim snagama predanima demokratskim načelima;

26. ističe da je Unija 2024., uz snažnu potporu ESVD-a, nastavila pružati sveobuhvatnu političku, vojnu, financijsku, diplomatsku, humanitarnu i gospodarsku potporu Ukrajini kao odgovor na rusku ratnu agresiju; ističe da je ključna prekretnica bilo potpisivanje zajedničkih obveza EU-a i Ukrajine u području sigurnosti u lipnju 2024., pri čemu je pristupanje Uniji utvrđeno kao krajnje sigurnosno jamstvo za jačanje otpornosti, sposobnosti odvraćanja i dugoročne stabilnosti Ukrajine;

---

[2] Rezolucija P10_TA(2025)0086, stavak 83.

konstatira da je ESVD blisko surađivao s državama članicama, skupinom G-7, NATO-om i međunarodnim partnerima radi očuvanja jedinstva, provedbe mjera ograničavanja protiv Rusije, sprečavanja izbjegavanja sankcija i pružanja potpore inicijativama za preuzimanje odgovornosti, te istodobno provodio opsežne globalne aktivnosti radi potpore pravednom i trajnom miru u skladu s Poveljom UN-a i međunarodnim pravom, što je uključivalo daljnje postupanje nakon sastanka na vrhu o miru u Švicarskoj, potporu ukrajinskoj formuli za mir, sudjelovanje u Međunarodnoj platformi za Krim, potporu uspostavi Posebnog suda za zločin agresije i pristupanje Unije Međunarodnoj koaliciji za povratak ukrajinske djece u lipnju 2024.;

27. ponovno potvrđuje da je kontinuirana politička, vojna, financijska i humanitarna potpora Unije Ukrajini i dalje strateški prioritet i moralna obveza s obzirom na nezakonitu rusku ratnu agresiju; naglašava, međutim, da dosad nezabilježeni razmjeri pomoći Unije Ukrajini moraju biti popraćeni jednako nezabilježenim kontrolama, sljedivošću i zaštitnim mjerama za borbu protiv prijevara kako bi se zadržala dugoročna politička i javna potpora poreznih obveznika Unije; poziva ESVD da u bliskoj suradnji s OLAF-om, EPPO-om i Revizorskim sudom osigura potpun pristup u stvarnom vremenu informacijama o upotrebi sredstava Unije koja su isplaćena za potporu Ukrajini te da tijelo nadležno za davanje razrješnice jednom godišnje izvješćuje o otkrivenim nepravilnostima, povratima i korektivnim mjerama;

28. podsjeća da je od presudne važnosti nastaviti jačati našu potporu u području ljudskih prava, demokracije i razvoja u trećim zemljama s pomoću financijskog okvira Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju – Globalna Europa; ističe da zadržavanje posebnog financiranja za ljudska prava i demokraciju, kao i pristup utemeljen na ljudskim pravima te uključivanje ljudskih prava u potporu trećim zemljama i u partnerstva s trećim zemljama mogu pridonijeti jačanju globalnog položaja Unije i potvrđivanju njezinih vrijednosti; ističe da bi sredstva za digitalnu diplomaciju Unije trebalo dodatno povećati s obzirom na trenutačni kontekst brzog tehnološkog napretka i geopolitičkog natjecanja, posebno kako bi se suzbili digitalni autoritarizam, vanjsko upletanje i zlouporaba novih tehnologija; poziva ESVD da sustavno provodi procjene rizika u pogledu ograničenja građanskog prostora u partnerskim i trećim zemljama kako bi se osiguralo da financijska sredstva Unije dopru do relevantnih dionika; ustraje u tome da bi se zelena tranzicija trebala podupirati odgovarajućim financijskim i ljudskim resursima u ESVD-u i delegacijama Unije i da bi se trebala dosljedno integrirati u političke dijaloge, partnerstva i vanjsku potrošnju, među ostalim u trećim zemljama, dok bi se istovremeno trebala osigurati usklađenost s konkurentnošću, energetskom sigurnošću i gospodarskom otpornošću partnerskih zemalja;

29. naglašava potrebu da ESVD ojača svoje administrativne i analitičke

kapacitete u područjima od sve veće strateške važnosti, uključujući Arktik; poziva na pojačano osposobljavanje osoblja, bolju koordinaciju među službama i odgovarajuća sredstva za potporu procjeni rizika, informiranosti o stanju i suradnji s relevantnim partnerima; naglašava da takva izgradnja kapaciteta mora biti u potpunosti usklađena s dobrim financijskim upravljanjem i postojećim proračunskim ograničenjima;

30. na temelju izvješća o praćenju sa zadovoljstvom primjećuje središnju ulogu i aktivnosti ESVD-a u promicanju mira i stabilnosti na Bliskom istoku, među ostalim pozivanjem na neometan pristup i održivu raspodjelu humanitarne pomoći u većim razmjerima, u skladu s međunarodnim humanitarnim načelima; ističe da se humanitarna pomoć mora pružati na siguran, učinkovit i depolitiziran način te da je terorističke ili oružane skupine ne smiju preusmjeravati ili zloupotrebljavati; konstatira da Unija od početka krize u Gazi primjenjuje sve dostupne humanitarne instrumente kako bi ublažila patnju Palestinaca u Gazi i na Zapadnoj obali i da je od listopada 2023. pružila humanitarnu pomoć u iznosu od 450 milijuna EUR, uključujući početni paket pomoći u iznosu od 120 milijuna EUR za 2025., a u konkretnom slučaju potpore Unije Palestini, uspostavljeni mehanizmi su prema Komisiji „pouzdani i učinkoviti”, kao što je potvrđeno tijekom revizije financijske pomoći Unije za Palestinu iz studenog 2023.; također konstatira da je Komisija u travnju 2025. donijela sveobuhvatan višegodišnji program za Palestinu u vrijednosti do 1,6 milijardi EUR za razdoblje 2025. – 2027. za potporu gospodarskom oporavku, otpornosti i upravljanju na Zapadnoj obali, u istočnom Jeruzalemu i Gazi, s do 620 milijuna EUR tog financiranja u obliku izravne financijske potpore Palestinskoj samoupravi; primjećuje da je Komisija u svibnju 2024. najavila paket financijske pomoći u iznosu od 1 milijarde EUR kako bi se Libanonu pomoglo da se suoči s domaćim i regionalnim izazovima; u tom kontekstu pozdravlja stajalište koje je potpredsjednica Komisija / visoka predstavnica izrazila tijekom saslušanju i prema kojem bi, kao temeljno pravno načelo, „naknadu štete trebao platiti onaj tko je i prouzroči”; konstatira da je sveobuhvatna procjena štete i dalje preuranjena sve dok neće biti moguće pristupiti Gazi; međutim, naglašava važnost uspostave snažnih mehanizama praćenja i odgovornosti, uključujući pouzdane, neovisne i provjerljive informacije, kako bi se omogućila procjena štete i potrebe čim se dopusti pristup; poziva ESVD da nastavi koristiti sve dostupne instrumente, uključujući humanitarne, diplomatske i financijske alate i, ako je potrebno, restriktivne mjere kako bi se očuvao međunarodni poredak utemeljen na pravilima i promicali trajni mir i sigurnost u regiji;

31. podsjeća na svoje stajalište o proračunu Unije za 2026. i na važnost podupiranja političkih, gospodarskih i socijalnih reformi u južnom susjedstvu, kao i na važnost rješavanja rastućih humanitarnih potreba, pri čemu se treba osigurati da se sredstva Unije ne

dodjeljuju javnim institucijama, pojedincima ili udruženjima povezanima s bilo kojom vrstom terorističkih pokreta te koji su izravno u suprotnosti s temeljnim vrijednostima Unije, uključujući islamističke, antisemitske, antikršćanske i antiislamske pokrete; podsjeća da je ESVD odgovoran za pružanje političkih smjernica i strateškog nadzora nad vanjskim djelovanjem Unije, dok Komisija zadržava punu odgovornost za upravljanje, ugovaranje i isplatu proračunskih sredstava Unije koja se pružaju provedbenim partnerima i međunarodnim organizacijama; podsjeća da postoje navodi o tome da je u groznim terorističkim napadima Hamasa na Izrael 7. listopada 2023. sudjelovalo 19 od 13 000 zaposlenika UNRWA-e u Gazi; potvrđuje odgovor Ujedinjenih naroda na te navode, uključujući istrage koje je pokrenuo Ured UN-a za unutarnji nadzor (OIOS), nakon čega je prekinut radni odnos devet zaposlenika u interesu Agencije i te su izdane preporuke u izvješću koje je predstavila Catherine Colonna; konstatira da Komisija surađuje s UNRWA-om kako bi se poboljšali postupci neutralnosti i sustavi kontrole u Agenciji, u skladu s nalazima istraga Ureda UN-a za unutarnji nadzor, te kako bi se pratila primjena akcijskog plana koji je predstavila UNRWA; primjećuje procjenu Komisije da je UNRWA i dalje predana provedbi dogovorenih preporuka i ispunjavanju svih uvjeta dogovorenih s Unijom za nastavak financiranja 2024.; u tom pogledu potiče kontinuirani angažman i pomno praćenje Komisije kako bi se osiguralo financiranje uz čvrsta jamstva neutralnosti, transparentnosti i odgovornosti; konstatira da Unija ne financira palestinske udžbenike i da UNRWA, koja svejedno pregledava sve izdane udžbenike kako bi se pozabavila eventualnim problematičnim sadržajem, nije odgovorna za njih; podsjeća na potrebu da Palestinska samouprava ukloni sve obrazovne materijale i sadržaje koji nisu u skladu sa standardima UNESCO-a, posebno one kojima se potiču antisemitizam i nasilje, kojima se palestinska djeca ne bi smjela izlagati; podsjeća da se sredstva Unije ne smiju dodjeljivati, ni izravno ni neizravno, za navedene obrazovne materijale; naglašava da bi se financijska potpora Unije Palestinskoj samoupravi u području obrazovanja trebala pružati pod uvjetom da je sadržaj udžbenika usklađen sa standardima UNESCO-a u skladu s nalazima iz izvješća Instituta Georga Eckerta koje je Unija financirala i u kojem su otkrivene složene okolnosti u vezi s udžbenicima;

32. izražava duboku zabrinutost zbog izvješća o navodnim internim dokumentima Hamasa iz razdoblja od 2018. do 2022., koje su Izraelske obrambene snage pronašle u pojasu Gaze i koji su zatim deklasificirani i distribuirani putem nevladine organizacije Monitor, a koji navodno upućuju na Hamasove pokušaje infiltracije i praćenja preko tzv. „jamaca” međunarodnih nevladinih organizacija, uključujući unutar humanitarnih projekata koje Unija financira u pojasu Gaze; podsjeća da su, uglavnom kao odgovor na zahtjeve Europskog parlamenta, mehanizmi provjere dodatno ojačani od 2023., uključujući posebne revizije, analize rizika i dodatno vanjsko praćenje; naglašava da bi se svaka tvrdnja o zloupotrebi sredstava poreznih obveznika Unije trebala pažljivo provjeriti i potiče Komisiju

da istraži sve navode o svim vrstama neprimjerene infiltracije i utjecaja u okviru humanitarnih projekata koje financira Unija te da obustavi ili povrati financijska sredstva Unije ako se potvrde kršenja; ističe da svaka navodna zlouporaba sredstava Unije koja su neizravno preusmjerena terorističkim organizacijama ugrožava integritet pomoći Unije; upozorava da su u oružanim sukobima dezinformiranje i informacijsko ratovanje koje se provodi u strateške svrhe uobičajene prakse;

33. podsjeća da se milijuni ljudi diljem svijeta suočavaju s diskriminacijom, progonom ili nasiljem zbog svoje vjere ili uvjerenja; potiče Komisiju i ESVD da u okviru svojih nadležnosti nastave osiguravati uravnoteženu političku pozornost, koordinaciju i transparentnost u rješavanju svih oblika vjerske mržnje i netolerancije, uključujući mržnju prema kršćanima, Islamu i Židovima, te da redovito izvješćuju Parlament o poduzetim relevantnim mjerama i mobiliziranim resursima u tom pogledu;

34. na temelju izvješća o praćenju primjećuje da ESVD neprestano ustraje u podupiranju dijaloga o političkoj, gospodarskoj i socijalnoj situaciji, vladavini prava i borbi protiv korupcije te jačanju demokracije i ljudskih prava u različitim zemljama; pozdravlja činjenicu da ESVD i delegacije Unije i dalje surađuju s predstavnicima nacionalnih uprava i institucija, organizacijama civilnog društva, dionicima specijaliziranima za demokratsko upravljanje i ljudska prava, medijima, socijalnim partnerima te međunarodnim i regionalnim organizacijama; konstatira da je potpora borcima za ljudska prava i ženama koje se bore za ljudska prava, uključujući pripadnice autohtonih zajednica, među ključnim prioritetima ESVD-a u skladu s Akcijskim planom Unije za ljudska prava i demokraciju za razdoblje 2020. – 2027. te da se ostvaruje u okviru niza aktivnosti kao što su politički dijalozi, političko izvješćivanje, javna diplomacija, multilateralni forumi i godišnja izvješća o provedbi ljudskih prava; poziva ESVD i delegacije Unije da dodatno pojačaju svoje napore pružanjem pomoći i logističke i tehnološke potpore borcima za ljudska prava te suradnjom s njima, u skladu sa smjernicama EU-a o borcima za ljudska prava s posebnim naglaskom na ženama;

35. na temelju upitnika konstatira da Služba za korporativno upravljanje, osnovana 2023., ima važnu ulogu u poboljšanju upravljanja ESVD-om jer podupire pripremu godišnjih planova upravljanja ESVD-om i godišnjih izvješća o radu, jača postupke upravljanja rizicima, rješava sustavna korporativna pitanja u delegacijama Unije i provodi koncept „jedna delegacija”, čiji je cilj smanjiti rascjepkanost upravljanja i izvješćivanja te dokumentirati ponavljajuće probleme i najbolje primjere iz prakse u sjedištu i u delegaciji Unije; poziva ESVD da brzo riješi nedostatke u unutarnjim kontrolama i upravljanju dokumentima koje je istaknuo Revizorski sud, kako bi se poboljšao integritet upravljanja informacijama i osiguralo dosljedno

izvješćivanje u svim delegacijama Unije;

36. na temelju izvješća o praćenju i upitnika sa zadovoljstvom primjećuje da je ESVD poduzeo mjere za feminističku diplomaciju, unatoč tome što države članice imaju glavnu ulogu u utvrđivanju smjernica Unije za vanjsko djelovanje; posebno pozdravlja mjere poduzete kako bi se ubrzala provedba obveza Unije na temelju Akcijskog plana za rodnu ravnopravnost (GAP) III; primjećuje da je veleposlanica Unije za rodna pitanja i raznolikost poduzela mjere za uključivanje rodne perspektive u dijaloge o ljudskim pravima i ključne multilateralne izjave i rezolucije; nadalje primjećuje da je rodno osjetljivo vodstvo i dalje bilo ključan element institucionalizacije rodno osviještene politike; u tom kontekstu pozdravlja imenovanje kontaktnih točaka za rodna pitanja u studenome 2024.; napominje da će GAP III isteći 2027. i stoga potiče ESVD da razvije ambiciozniji GAP IV kojim će se osigurati čvršća veza između prava i osnaživanja žena i vanjske i sigurnosne politike Unije te koji će biti spreman za provedbu od 2028.;

37. ističe da Unija mora povećati financiranje radi jačanja namjenske proračunske linije u okviru mjera svoje vanjske politike, posebno za rodnu ravnopravnost i Program o ženama, miru i sigurnosti, kako bi se osiguralo dosljedno financiranje inicijativa kojima se promiče rodno osjetljivo vodstvo, štite prava žena te suzbija seksualno i rodno uvjetovano nasilje tijekom i nakon sukoba; naglašava da je takvo financiranje ključno za potporu lokalnim organizacijama civilnog društva, pružanje potpore preživjelim osobama i integraciju rodnih perspektiva u diplomatske i sigurnosne napore Unije;

38. smatra da je misija za promatranje izbora praktičan i učinkovit instrument vanjske politike koji je i dalje ključan za politike i strategije Unije za potporu demokraciji; konstatira da na temelju izvješća o praćenju nije izgledno da će ESVD proširiti promatrački rad na zemlje kandidatkinje i susjedne zemlje jer su te zemlje na odgovarajući način obuhvaćene misijama za promatranje pod vodstvom Ureda OESS-a za demokratske institucije i ljudska prava, koji primjenjuje metodologiju sličnu Unijinoj i često angažira stručnjake iz iste skupine stručnjaka; međutim, ponavlja svoj poziv Uniji da osigura odgovarajuće resurse za misije Unije za promatranje izbora, uključujući stručno znanje o integritetu informacija na internetu i rizicima od upletanja u metodologije promatranja izbora;

39. na temelju izvješća o praćenju sa zadovoljstvom primjećuje napore koje je Unija 2024. preko svojih delegacija uložila u zaštitu djece u regijama pogođenima sukobima; pozdravlja ažuriranje Smjernica Unije o djeci i oružanim sukobima 2024. koje pružaju okvir za jačanje zaštite i sprečavanje teških kršenja prava djece u vrijeme rata;

40. podsjeća da je Parlament 2021. predložio pilot-projekt „Prema stvaranju Europske diplomatske akademije” s ciljem stvaranja

kritične mase europskih diplomata osposobljenih za vanjske odnose i sigurnost Unije te europske diplomatske kulture čiji je cilj jačanje uloge Unije kao djelotvornog aktera u području vanjske politike; konstatira da su u prvoj fazi tog pilot-projekta, koja je obuhvaćala akademsku godinu 2022. – 2023., sudjelovala 42 mlada diplomata, dok je u drugoj fazi, koja je obuhvaćala akademsku godinu 2023. – 2024., sudjelovalo 50 sudionika; primjećuje da se druga faza provodila u dva jednaka četveromjesečna ciklusa tečaja, nakon čega je uslijedilo jednomjesečno osposobljavanje u sjedištu ESVD-a u Bruxellesu; konstatira da je tečajeve i programe osposobljavanja proveo akademski konzorcij koji čine Europski koledž u Belgiji (Brugge) i Poljskoj (Natolin); primjećuje da je, prema informacijama iz upitnika, u skladu s ugovorom o uslugama EEAS/2022/OP/0168-2023, Europski koledž izradio završno izvješće koje sadržava ocjenu druge faze pilot-projekta; poziva ESVD da tijelu nadležnom za davanje razrješnice dostavi to izvješće; konstatira da je na temelju izvješća ESVD-a o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji za 2022., 2023. i 2024., u pogledu izvršenja proračuna za pilot-faze Europske diplomatske akademije, ESVD platio 831 000 EUR 2022., 120 000 EUR 2023. i 862 000 EUR 2024.; traži od ESVD-a da u kontekstu postupka davanja razrješnice Parlamentu dostavi preslike cjelokupne dokumentacije o provedenim postupcima javne nabave, potpisanim ugovorima i izvršenim plaćanjima u vezi s prvom i drugom fazom pilot-projekta Europske diplomatske akademije;

41. nadalje konstatira da je Vijeće 21. svibnja 2024., na temelju iskustva i strukture razvijene u pilot-fazama, donijelo odluku o uspostavi punopravne Europske diplomatske akademije za četiri akademske godine počevši od razdoblja 2024. – 2025., pri čemu su tečaj i aktivnosti osposobljavanja dodijeljeni Europskom koledžu, a Europska diplomatska akademija će djelovati pod odgovornošću potpredsjednice Komisije / visoke predstavnice koja će dobiti smjernice od upravljačkog odbora koji se sastoji od predstavnika kojeg imenuje svaka država članica, kao i predstavnika Parlamenta, Vijeća i Komisije; na temelju te odluke primjećuje da predviđeni iznos od 1,72 milijuna EUR obuhvaća razdoblje od 1. srpnja 2024. do 30. lipnja 2025., dok upravljanje rashodima povezanima s Europskom diplomatskom akademijom nadzire Komisija putem Službe za instrumente vanjske politike;

42. konstatira da je nakon osnivanja Službe za korporativno upravljanje 2023., ESVD 2024. ažurirao svoj Okvir za unutarnju kontrolu kako bi se uzela u obzir uloga glavnog službenika za upravljanje i uveo mehanizam praćenja unutarnjih kontrola; primjećuje da je, prema informacijama iz upitnika, Okvir za unutarnju kontrolu ESVD-a usklađen s Okvirom Komisije; konstatira da je, uz standardnu godišnju procjenu sustava unutarnje kontrole, ESVD 2024. proveo anketu među 167 ispitanika / članova osoblja, od kojih su svi bili dužnosnici za ovjeravanje na osnovi daljnjeg delegiranja, a o rezultatima te ankete raspravlja se na razini višeg rukovodstva u

Odboru za unutarnju kontrolu ESVD-a; primjećuje da su u toj anketi istaknuta 183 područja kojima je potrebno posvetiti pozornost, posebno u pogledu izazova s kojima se delegacije Unije suočavaju, kao što su informiranost o unutarnjim kontrolama i upravljanju rizicima, zapošljavanje i zadržavanje kvalificiranog osoblja i informatičke usluge; pozdravlja činjenicu da je ESVD osmislio akcijski plan za rješavanje postojećih problema i proaktivno suzbijanje potencijalnih rizika; poziva ESVD da o tome redovito obavještava tijelo nadležno za davanje razrješnice;

43. potiče ESVD da ojača unutarnju kontrolu i sustave za upravljanje dokumentima ispravljanjem nedostataka koje je utvrdio Europski revizorski sud, posebno onih koji se odnose na upravljanje informacijama i izvješćivanje Unijinih delegacija;

44. konstatira da ESVD primjenjuje dva načina *ex ante* provjere u pogledu financijskih transakcija (obveze, plaćanja i nalozi za povrat); primjećuje da je jedna vrsta *ex ante* provjere decentralizirana, tj. da se provodi neovisno o odgovornom dužnosniku za ovjeravanje na osnovi daljnjeg delegiranja, za plaćanja povezana s računima čiji je iznos (od 2024.) manji od 15 000; konstatira da za sve ostale financijske transakcije *ex ante* provjeru interno osiguravaju operativni odjeli ili delegacije Unije; primjećuje da i za postupke javne nabave postoje dva načina *ex ante* provjere: jedan način za ugovore čija je vrijednost jednaka ili veća od pragova iz Direktive 2014/24/EU, koji se provodi neovisno o dužnosniku za ovjeravanje na osnovi daljnjeg delegiranja u odjelu zaduženom za dokumentaciju o nabavi, i drugi način koji interno osigurava nadležni odjel za ugovore (vrlo) male i srednje vrijednosti;

45. konstatira da otkrivena stopa pogreške za financijske pogreške odgovara pogreškama otkrivenima *ex post* kontrolama (nakon izvršenja plaćanja/povrata), što pridonosi preostaloj pogrešci koja odražava i pogreške za koje se pretpostavlja da utječu na nekontrolirane rashode i prihode; primjećuje da je 2024. stopa preostale financijske pogreške za rashode ESVD-a iznosila 0,03 %, a za prihode 0,05 %; konstatira da je, kad je riječ o pogreškama u javnoj nabavi, ESVD 2024. ažurirao svoju metodologiju *ex post* kontrola, čime ju je uskladio s pristupom Komisije u pogledu izračuna pogrešaka u javnoj nabavi, u okviru kojeg se pojam preostale pogreške odbacuje, a financijski učinak pogrešaka u javnoj nabavi ne može se kvantificirati na isti način kao i financijske pogreške; primjećuje da je na temelju te nove metodologije vrijednost otkrivene pogreške u javnoj nabavi 2024. iznosila 49 774 108 EUR (povećanje u odnosu na 23 392 948 EUR 2023.), odnosno 4,32 % statističkog skupa obuhvaćenog revizijom 2024. (povećanje u odnosu na 2,07 % 2023.);

46. sa zadovoljstvom konstatira da je ESVD 2024. ostvario konkretan napredak u provedbi preostalih preporuka različitih tijela, kao što su

Odjel za unutarnju reviziju ESVD-a, Služba za unutarnju reviziju Komisije i Revizorski sud; prepoznaje ulogu koju Odbor za praćenje tijeka revizije ESVD-a ima u osiguravanju neovisnosti Odjela za unutarnju reviziju i praćenju kvalitete unutarnjih revizija i napretka ostvarenog u pogledu daljnjeg postupanja u vezi s preporukama unutarnje i vanjske revizije;

47. konstatira da je na temelju revizija koje je proveo Odjel za unutarnju reviziju, broj otvorenih preporuka smanjen s četiri ključne i 49 vrlo važnih preporuka na tri ključne i 32 vrlo važne preporuke te da su revidirana tri akcijska plana, od kojih je jedan prihvaćen kao zadovoljavajući; primjećuje da su preostale ključne preporuke povezane s revizijom upravljanja zgradom delegacije Unije u Washingtonu, koja je odgođena zbog pravnih pitanja, a 13 od 32 preostale vrlo važne preporuke povezane su s revizijom informacijskih tokova između ESVD-a, Glavne uprave za ljudske resurse i Ureda za upravljanje individualnim materijalnim pravima i njihovu isplatu; nadalje primjećuje da je Odjel za unutarnju reviziju pokrenuo savjetodavnu reviziju postupaka javne nabave u sjedištu i stratešku procjenu rizika, proveo komparativnu analizu s drugim institucijama Unije, ažurirao svoju povelju o misiji, čime je dovršio višegodišnji plan revizije za razdoblje 2022. – 2024., te poduzeo potrebne korake za pripremu svojeg novog strateškog plana revizije počevši od 2025.;

48. primjećuje da je Služba za unutarnju reviziju dovršila dvije revizije, i to raspodjele ljudskih resursa i strategije ESVD-a za borbu protiv prijevara, za koje su akcijski planovi u fazi provedbe, te je krajem 2024. pokrenula novu reviziju *ex post* kontrola, čiji se operativni rad nastavio 2025.; poziva ESVD da tijelo nadležno za davanje razrješnice obavijesti o napretku postignutom u pogledu provedbe preporuka Službe za unutarnju reviziju koje su još uvijek otvorene u okviru daljnjeg postupanja nakon revizije postupka javne nabave i praćenja ugovora u ESVD-u pokrenute 2022.;

49. na temelju godišnjeg izvješća o radu ESVD-a za 2024. („izvješće ESVD-a za 2024.”) konstatira da se aktivnosti svake delegacije Unije periodično ocjenjuju (svakih četiri do pet godina) u okviru inspekcijskih posjeta i strateških korporativnih postupaka; primjećuje da je 2024. provedena inspekcija nad 26 delegacija Unije, što je dovelo do sastavljanja 1 000 preporuka i savjeta delegacijama Unije nad kojima je provedena inspekcija i službama sjedišta, uključujući šest ključnih preporuka i oko 100 vrlo važnih preporuka; na temelju upitnika sa zabrinutošću primjećuje da su dvjema delegacijama Unije izdane ključne preporuke u vezi s unutarnjim upravljanjem; pozdravlja činjenicu da je ESVD primijenio stroge popratne mjere u oba slučaja i da, iako je jedna inspekcija i dalje u tijeku zbog svoje složenosti, ESVD aktivno podupire delegaciju u rješavanju otvorenih pitanja i provedbi potrebnih korektivnih mjera;

50. konstatira da je ESVD općenito na dobrom putu da do kraja 2025. ispuni rok Revizorskog suda za provedbu preporuka iz tematskog izvješća Revizorskog suda 02/2024 naslovljenog „Koordinacijska uloga Europske službe za vanjsko djelovanje”; priznaje da su svi novoimenovani voditelji delegacija primili mandatna pisma 2024. i 2025. te da su poboljšani mehanizmi povratnih informacija i postupak godišnjeg plana upravljanja poboljšali koordinaciju između sjedišta i delegacija Unije; pozdravlja trenutačnu provedbu strategije ESVD-a za upravljanje informacijama, uključujući potpuno uvođenje platforme za suradnju HIVE, kojom se koristi više od 16 500 članova osoblja; primjećuje kontinuiranu suradnju s Komisijom, Vijećem i državama članicama u pogledu poboljšanja interoperabilnosti i daljnjih rasprava o standardiziranoj sigurnosnoj klasifikaciji; nadalje primjećuje dovršetak procjene radnog opterećenja delegacija Unije u rujnu 2024., na kojoj se temeljio naknadni politički dogovor o modernizaciji mreže delegacija Unije u svibnju 2025.; konstatira da je ESVD imao status „povezane službe” u revizijama koje je proveo Revizorski sud, pri čemu su četiri revizije (tematska izvješća 17/2024, 18/2024, 06/2024 i 04/2025) dovršene 2024., dok su dvije revizije (tematsko izvješće 17/2025, 20/2025) pokrenute 2024. i dovršene 2025.; u tom kontekstu sa zadovoljstvom konstatira dobru suradnju ESVD-a s glavnim upravama Komisije na koje su se te revizije odnosile;

Ljudski resursi, ravnopravnost i dobrobit osoblja

51. konstatira da je u ESVD zaposleno ukupno 2 902 člana osoblja, u što se ne ubraja lokalno osoblje, uključujući 1 268 dužnosnika, 442 člana privremenog osoblja, 619 članova ugovornog osoblja i 573 upućena nacionalna stručnjaka, u usporedbi s 2 812 članova osoblja, uključujući 1 245 dužnosnika, 450 članova privremenog osoblja, 603 člana ugovornog osoblja i 514 upućenih nacionalnih stručnjaka 2023.; podsjeća na važnost osiguravanja ugovora na neodređeno vrijeme kako bi se zadržali vještine, kontinuitet i produktivno radno okruženje;

52. konstatira da je, na temelju izvješća ESVD-a za 2024., od ukupno 5 355 osoba koje rade u ESVD-u njih 47 % krajem 2024. radilo u sjedištu ESVD-a, a 53 % u delegacijama Unije, pri čemu su 1 622 osobe radile kao lokalno osoblje u delegacijama Unije; primjećuje da su tijekom saslušanja zastupnici izrazili zabrinutost zbog toga što se lokalno osoblje u određenim delegacijama Unije navodno otpuštalo, a da se pritom nije na odgovarajući način poštovalo lokalno radno pravo; konstatira da su nakon tog saslušanja članovi odbora CONT podnijeli dodatna pitanja za pisani odgovor; primjećuje da je, na temelju odgovora ESVD-a na ta pitanja („drugi upitnik”), projektna skupina povjerenika za vanjsko djelovanje 14. svibnja 2025. podržala projekt modernizacije mreže delegacija Unije; konstatira da provedba tog projekta podrazumijeva, među ostalim, centralizaciju financija, ugovora i revizijskih funkcija za šest delegacija Unije sa

zapadnog Balkana u sjedištu Glavne uprave za proširenje i istočno susjedstvo, kao i smanjenje broja članova osoblja koje radi na financijama i ugovorima u tim delegacijama Unije, na temelju procjena provedenih uz savjetovanje s pravnim savjetnicima; primjećuje da ESVD u pogledu otpremnina tvrdi da su se poštovala sva prava na temelju lokalnog prava i unutarnjih pravila Unije, pri čemu su financijski paketi za poslovno uvjetovano otpuštanje bili povoljniji od onih propisanih lokalnim pravom i onih Unije, i to unatoč zabrinutostima koje su izrazili članovi lokalnog osoblja u relevantnim delegacijama Unije; nadalje primjećuje da ESVD u suradnji s Komisijom pomno surađuje s lokalnim odvjetničkim društvom koje pruža smjernice o svim lokalnim pravnim zahtjevima, čime se osigurava da se postupak otpuštanja u potpunosti provodi u skladu s primjenjivim lokalnim zakonima o radu; poziva ESVD da se pri izradi plana otpuštanja lokalnog osoblja opsežno savjetuje s predstavnikom lokalnog osoblja; na temelju odgovora na upitnik sa zabrinutošću konstatira da, ako se delegacija Unije premjesti u drugu zemlju, primjerice u slučaju evakuacije (npr. preseljenje podružnice u Sudanu u Egipat), članovi lokalnog osoblja zaposleni u prvotnoj zemlji postaju viškom, zbog čega ostaju bez zaštite; poziva ESVD da pronađe održiva rješenja za sigurnost i zaštitu lokalnog osoblja koje je predano radilo u delegacijama Unije;

53. izražava veliku zabrinutost zbog izvješća o nedovoljnom socijalnom dijalogu i to što su otpuštanjima u određenim delegacijama Unije pogođeni i zaštićeni predstavnici osoblja iz redova lokalnog osoblja; podsjeća da su poštovanje lokalnog radnog prava, obveza u pogledu socijalnog dijaloga i zaštite predstavnika osoblja ključni elementi dobre uprave i vjerodostojnosti Unije kao poslodavca;

54. naglašava da svakom restrukturiranju, premještanju ili otpuštanju koje utječe na lokalno osoblje mora prethoditi smisleno savjetovanje s predstavnicima osoblja i da ono mora biti popraćeno konkretnim mjerama za zaštitu prava, sigurnosti i dostojanstva lokalnog osoblja, posebno u kriznim situacijama ili u kontekstu evakuacije; poziva ESVD da procijeni i izvijesti tijelo nadležno za davanje razrješnice o troškovnoj učinkovitosti smanjenja broja osoblja u usporedbi s alternativnim organizacijskim rješenjima, uključujući dugoročne financijske, operativne i reputacijske posljedice otpuštanja lokalnog osoblja;

55. poziva ESVD da dodatno poboljša sigurnost Unijinih delegacija, uključujući kibernetičku sigurnost, fizičku sigurnost i kapacitete za evakuaciju u kriznim situacijama, te da sustavno izvješćuje o napretku i preostalim osjetljivim točkama.

56. konstatira da su 2024. 46,60 % ukupnog osoblja ESVD-a činile žene (u usporedbi s 46,80 % 2023.); primjećuje da je, kad je riječ o zastupljenosti žena i radnim mjestima na kojima su bile zaposlene u ESVD-u 2024., udio žena iznosio 40 % među administratorima,

63,78 % među asistentima, 73,25 % među pomoćnicima tajnika, 56,70 % među ugovornim osobljem i 26,87 % među upućenim nacionalnim stručnjacima; sa zadovoljstvom konstatira da je na temelju izvješća ESVD-a za 2024. ta institucija nastojala postići veću zastupljenost žena na rukovodećim položajima; u tom kontekstu primjećuje uzlazni trend u pogledu viših rukovodećih položaja, s 37,30 % žena 2024. (u usporedbi s 31 % 2023.), ali blago smanjenje u pogledu srednjih rukovodećih položaja, s 38,70 % žena 2024. (u usporedbi s 40,40 % 2023.); pozdravlja povećanje u pogledu zastupljenosti žena na položajima voditelja delegacija, s 35,50 % u 2023. na 36,10 % u 2024.; pozdravlja postupno povećanje broja žena na rukovodećim položajima u ESVD-u, istodobno napominjući da su žene i dalje nedovoljno zastupljene na razini AD i prekomjerno zastupljene na razini AST te da rodna ravnoteža na srednjim i višim rukovodećim položajima, i u sjedištu i u delegacijama Unije, još nije postignuta u potpunosti; naglašava da se, iako se moraju osigurati jednake mogućnosti za osoblje u tijelima institucija, unutar ESVD-a moraju očuvati izvrsnost i profesionalnost;

57. primjećuje, na temelju izvješća o praćenju, napore ESVD-a usmjerene na poticanje većeg broja prijava osoba nedovoljno zastupljenog spola; u tom kontekstu pozdravlja činjenicu da su 2024. organizirane četiri aktivnosti osposobljavanja za više rukovoditelje o rodno osjetljivom vodstvu, koja su obuhvatila 80 % višeg rukovodstva ESVD-a, kao i cjelovit program od 29 sati održanih u razdoblju od četiri mjeseca o rodno osjetljivom vodstvu za 13 rukovoditelja, uključujući četiri rukovoditelja iz delegacija Unije, održan 2024.; nadalje primjećuje da je ESVD uspostavio svoju novu mrežu kontaktnih točaka za rodna pitanja i osnovao radnu skupinu za Istanbulsku konvenciju koja je 2024. predstavila izvješće na sredini razdoblja s akcijskim planom; primjećuje rad veleposlanice Unije za rodna pitanja i raznolikost radi uključivanja rodne perspektive u dijaloge o ljudskim pravima i ključne multilateralne izjave i rezolucije; poziva ESVD da nastavi pružati najnovije informacije o Akcijskom planu za rodnu ravnopravnost za razdoblje 2021. – 2025. i mjerama poduzetima za daljnje promicanje sudjelovanja žena u svim diplomatskim i političkim dijalozima;

58. primjećuje napore koje je ESVD uložio za postizanje raznolike i reprezentativne radne snage; međutim, žali zbog trajnog nedostatka geografske ravnoteže i regionalne raznolikosti u ESVD-u, među ostalim na rukovodećim položajima i ključnim funkcijama sjedišta; konstatira da krajem 2024. tri države članice (jedna država članica 2025.) i dalje nisu imale veleposlanika Unije, dok su veleposlanici iz pet država članica zauzimali 56 % svih radnih mjesta veleposlanika Unije, što predstavlja povećanje u odnosu na 54 % 2023.; naglašava da diplomatska služba Unije mora odražavati raznolikost Unije kako bi se ojačali legitimnost, lokalno znanje i učinkovitost; poziva ESVD da se u suradnji s Europskim uredom za odabir osoblja (EPSO) i službama Komisije nadležnima za politiku odabira više usredotoči na

nedovoljno zastupljene države članice (uključujući informativna događanja i kampanje zapošljavanja za predmetne zemlje), da proširi bazu osoblja putem stažiranja, programa za mlade stručnjake i strukturiranih premještaja te da poveća pravednost u internom odabiru s pomoću različitih povjerenstava za odabir, transparentnih kriterija i mentorstva/sponzorstva za nedovoljno zastupljene skupine; podsjeća da se zapošljavanje i dalje mora temeljiti na zaslugama i biti u skladu s Unijinim pravom;

59. konstatira da je krajem 2024. stopa popunjenosti u planu radnih mjesta ESVD-a iznosila 95,3 % (u usporedbi s 96,7 % 2023.); nadalje konstatira da je fluktuacija osoblja u ESVD-u 2024. dosegnula 12,07 % (10,15 % 2023.); primjećuje da to povećanje odražava posebnu strukturu ESVD-a kao diplomatske službe, koju obilježavaju redovite rotacije osoblja iz diplomatskog zbora država članica i drugih institucija Unije, kao i primjena stabilne kadrovske politike;

60. konstatira da je u tijeku rad na ažuriranju odluke iz 2014. o upućenim nacionalnim stručnjacima, pri čemu bi revidirani tekst trebao biti objavljen 2025.; primjećuje da je ESVD nastavio provoditi programe pripravništva te da je 2024. primio 62 pripravnika u okviru programa stažiranja "Blue Book" u sjedištu i 566 pripravnika u 106 delegacija Unije; konstatira da je 531 pripravnik iz potonje kategorije primio naknadu za pripravništvo od ESVD-a ili drugih institucija, dok je za 35 studenata pripravništvo bilo obvezni dio njihova akademskog programa te im nisu isplaćene naknade; nadalje konstatira da je ESVD nastavio i sa sedmim krugom programa za mlade stručnjake u delegacijama za razdoblje 2023. – 2025., pri čemu je u delegacije Unije raspoređeno 67 mladih stručnjaka;

61. primjećuje da je ESVD 2024. nastavio jačati sigurno i etično radno okruženje u kojem vlada poštovanje; pozdravlja proširenu dostupnost obveznog e-učenja o poštovanju i dostojanstvu na radnom mjestu, čime se prepoznaje i nastoji riješiti problem uznemiravanja, a osposobljavanje je 2024. završilo 1 900 članova osoblja; pozdravlja činjenicu da je 57 % rukovoditelja 2024. sudjelovalo u sličnom obveznom osposobljavanju; pohvaljuje ESVD zbog toga što je 2024. osoblju u kriznim područjima i regionalnim službenicima za sigurnost ponudio osposobljavanje o otpornosti i upravljanju traumama; nadalje pozdravlja donošenje Odluke o proširenju zaštite od psihološkog i seksualnog uznemiravanja na lokalno osoblje u delegacijama Unije, koje sada ima pristup službenim postupcima ESVD-a u slučaju navoda o uznemiravanju;

62. sa zadovoljstvom primjećuje mjere koje je ESVD poduzeo 2024. u okviru svojeg Plana za raznolikost i uključivanje za razdoblje 2023. – 2025., posebno mjere usmjerene na rodne i etničke skupine, skupine osoba s invaliditetom te dobne i LGBTIQ+ skupine; u tom kontekstu primjećuje da je ESVD uključio teme raznolikosti i uključivanja u osposobljavanje, pružio informacije LGBTIQ+ osoblju

o pravnim i kulturnim okolnostima u zemljama u koje se upućuje i pojačao svoje napore u pogledu zapošljavanja radi povećanja raznolikosti osoblja; nadalje pohvaljuje ESVD zbog ažuriranja plana djelovanja za osobe s invaliditetom, provođenja ankete o pitanjima invaliditeta, izrade informativnih članaka o pristupačnosti za delegacije Unije koje provode procjenu pristupačnosti svojih internetskih stranica i pružanja financijske pomoći za nemedicinske troškove za 26 članova osoblja s djecom s invaliditetom; poziva ESVD da nastavi redovito osposobljavati rukovodeće i nerukovodeće osoblje u pogledu pitanja raznolikosti, pravednosti, uključivosti i pripadnosti;

63. na temelju upitnika primjećuje da je ESVD 2024. zaprimio 16 zahtjeva za pomoć zbog navoda o psihološkom uznemiravanju, uključujući nekoliko zahtjeva koji se odnose na istog člana osoblja, što je dovelo do pokretanja četiriju administrativnih istraga, te da je jedan navodni slučaj koji je uključivao člana osoblja Komisije upućen nadležnom tijelu Komisije; konstatira da su pokrenuta i četiri službena postupka za lokalno osoblje u delegaciji Unije, ali da nisu pronađeni dokazi *prima facie* kojima bi se opravdalo pokretanje administrativne istrage; primjećuje da je tijekom godine zaključeno šest slučajeva i da su po potrebi primijenjene stegovne ili korektivne mjere, uključujući stegovne sankcije u dva slučaja i nestegovno upozorenje u još jednom slučaju;

64. na temelju upitnika konstatira da se, prema definiciji koju primjenjuje liječnička služba Komisije, dugotrajno bolovanje odnosi na odsustva dulja od 20 uzastopnih dana; konstatira da su 2023. 323 člana osoblja bila na dugotrajnom bolovanju s prosječnim trajanjem od 83 dana, dok se 2024. taj broj povećao na 338 članova osoblja, sa smanjenim prosječnim trajanjem od 77 dana; nadalje konstatira da je, iako točan broj slučajeva sindroma izgaranja na poslu nije poznat, znatan udio bolovanja 2024. bio povezan s problemima mentalnog zdravlja kao što su depresija i sindrom izgaranja na poslu; pozdravlja inicijativu Komisije da razvije strategiju za mentalno zdravlje kako bi se osigurao strukturiran i održiv okvir za rješavanje problema povezanih s mentalnim zdravljem na radnom mjestu, uključujući sprečavanje sindroma izgaranja na poslu i ponovnu integraciju na tržište rada; potiče ESVD da uspostavi i službeni mehanizam za procjenu radnog opterećenja;

65. sa zadovoljstvom konstatira da je, na temelju izvješća ESVD-a za 2024., plan djelovanja za osobe s invaliditetom ažuriran 2024. i da je 2025. donesena nova odluka o proširenju odredbi ESVD-a, kao što je razumna prilagodba za kolege s invaliditetom, na lokalno osoblje u delegacijama Unije;

Etički okvir i transparentnost

66. sa zabrinutošću primjećuje istragu Ureda europskog javnog tužitelja (EPPO) pokrenutu 2025. o mogućem slučaju prijevare u javnoj

nabavi, korupcije, sukoba interesa i povrede obveze čuvanja poslovne tajne, koji uključuje osnovane sumnje na povredu pravila tržišnog natjecanja u pogledu činjenice da je ESVD u razdoblju 2021. – 2022. Europskom koledžu u okviru postupka javne nabave dodijelio ugovor za devetomjesečni program osposobljavanja povezan s provedbom pilot-projekta za osnivanje Europske diplomatske akademije; ističe da osnivanje Europske diplomatske akademije predstavlja strateški korak prema jačanju diplomatskih kapaciteta Unije i razvoju istinski europske diplomatske kulture; konstatira da je istraga usmjerena na to jesu li Europski koledž i/ili njegovi predstavnici unaprijed bili obaviješteni o kriterijima za odabir u natječajnom postupku i jesu li imali dovoljno razloga vjerovati da će im biti dodijeljena provedba projekta prije nego što je ESVD službeno objavio obavijest o nadmetanju; nadalje konstatira da je nakon racija u ESVD-u i Europskom koledžu belgijska policija pritvorila i zatim pustila na slobodu nekoliko osumnjičenika u prosincu 2025., odnosno bivšu potpredsjednicu Komisije / visoku predstavnicu, tadašnju rektoricu Europskog koledža i direktoricu Europske diplomatske akademije, kao i tadašnjeg glavnog direktora Glavne uprave Komisije za Bliski istok, sjevernu Afriku i Perzijski zaljev te bivšeg glavnog tajnika ESVD-a; sa zabrinutošću konstatira da su rektor Europskog koledža i direktor Europske diplomatske akademije dali ostavku u kontekstu tekuće istrage povezane s nepravilnostima u javnoj nabavi i Europskom diplomatskom akademijom; konstatira da bi ta situacija, u kojoj je javni natječaj možda namješten u korist visokog učilišta, mogla ugroziti povjerenje u institucije Unije jer navodi o nepravilnostima u javnoj nabavi mogu dovesti u pitanje transparentnost, pravednost i jednako postupanje prema kandidatima; međutim, shvaća da činjenice povezane s istragama EPPO-a podliježu strogim pravilima o povjerljivosti i da se ne mogu otkriti u kontekstu postupka davanja razrješnice te naglašava da se zaključci ne bi trebali donositi prije zaključenja sudskog postupka; pozdravlja činjenicu da se ESVD obvezao da će relevantne dokumente staviti na raspolaganje nakon zaključenja sudskih istraga; zahtijeva da se svaka sumnja na prijevaru propisno istraži, uz punu suradnju ESVD-a; zahtijeva od ESVD-a da, ne dovodeći u pitanje istrage u tijeku, iz tog slučaja izvuče sustavne pouke kako bi pružio ozbiljna jamstva da se takvi slučajevi u budućnosti neće ponoviti; traži da se tijelo nadležno za davanje razrješnice u skladu s time obavještava o daljnjem razvoju događaja; konstatira da je, u skladu sa sporazumom o dodjeli bespovratnih sredstava kojim se Europska diplomatska akademija povjerava Europskom koledžu, Europski koledž obavezan dostaviti izvješće o provjeri rashoda sa svojim završnim izvješćem, koje je pripremio vanjski revizor i koje će uskoro biti podneseno za 2024., čime se osigurava potpuna transparentnost u pogledu 1,8 milijuna EUR potrošenih u razdoblju 2022. – 2024.; također konstatira da je krajem prosinca 2025. ESVD pokrenuo

postupak preispitivanja Odluke Vijeća (CFSP) 2024/1472[3] o osnivanju Europske diplomatske akademije pokretanjem neovisne vanjske evaluacije Europske diplomatske akademije i uspješnosti Europskog koledža u provedbi aktivnosti obrazovanja i osposobljavanja Europske diplomatske akademije; poziva ESVD da s tijelom nadležnim za davanje razrješnice podijeli izvješće o provjeri rashoda i vanjsku evaluaciju kako bi se osigurala odgovornost i transparentnost; poziva ESVD da Parlamentu dostavi detaljne informacije o provedbi preporuka Službe za unutarnju reviziju povezanih s javnom nabavom; traži od ESVD-a da objavi nalaze i preporuke radne skupine osnovane 2024. radi jačanja postupaka javne nabave kako bi se omogućio javni nadzor njihove provedbe i kako bi se drugim institucijama Unije omogućilo da iskoriste iskustva koja je ESVD stekao u poboljšanju postupaka javne nabave; nadalje prima na znanje odluku Upravnog odbora Europske diplomatske akademije sa sastanka održanog 18. prosinca 2025. kojom se od Europskog koledža traži da osigura transparentan i konkurentan postupak zapošljavanja za imenovanje novog direktora Europske diplomatske akademije na temelju oglasa za slobodno radno mjesto; pozdravlja činjenicu da je Upravni odbor nadalje zatražio da se funkcija direktora Europske diplomatske akademije odvoji od funkcije rektora Europskog koledža; ističe potrebu za pažljivim i učinkovitim parlamentarnim nadzorom kako bi se zaštitio integritet javne nabave, etički standardi te zaštita financijskih interesa i ugleda Unije; ponavlja da transparentnost i dobro financijsko upravljanje pri korištenju javnih sredstava Unije moraju ostati temeljno načelo za sve institucije i tijela Unije, uključujući ESVD, te da je to načelo temelj za održavanje povjerenja građana u vanjsko djelovanje Unije; smatra da se istraga EPPO-a ne bi trebala koristiti za ugrožavanje uloge Europske diplomatske akademije, čiju dodanu vrijednost treba u potpunosti prepoznati, posebno s obzirom na dosljedno pozitivne povratne informacije sudionika i država članica;

67. prima na znanje izvješća ESVD-a prema kojima je prva puna godina provedbe strategije za borbu protiv prijevara iz 2023. dovela do snažnije i dosljednije strukture za borbu protiv prijevara, čime su se ojačali sveukupni integritet i transparentnost institucije; primjećuje da je ta strategija operacionalizirana pojačanim osposobljavanjem za informiranost o prijevarama i preventivnim mjerama koje su bolje usklađene s konkretnim odgovornostima različitih skupina osoblja u sjedištu i delegacijama, širenjem internih smjernica i jačanjem sigurnih kanala za podnošenje prijava; konstatira da osoblje ESVD-a ima pristup programu učenja o borbi protiv prijevara koji je Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) razvio u okviru provedbe aktivnosti strategije Komisije za borbu protiv prijevara koja se odnosi na razvoj zajedničkog plana osposobljavanja s ESVD-om u području

---

3 Odluka Vijeća (ZVSP) 2024/1472 od 21. svibnja 2024. o Diplomatskoj akademiji Europske unije (SL L, 2024/1472, 22.5.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1472/oj).

etike i borbe protiv prijevara; pozdravlja kontinuirano promicanje 16 načela profesionalnog ponašanja u okviru obveznih tečajeva o etici i integritetu te o politici protiv uznemiravanja;

68. na temelju upitnika konstatira da je ESVD 2024. evidentirao dva slučaja zviždanja; primjećuje da je OLAF ispitao oba slučaja i da ih je nakon istrage ili u fazi odabira predmeta zaključio bez preporuka; na temelju izvješća ESVD-a za 2024. sa zadovoljstvom primjećuje da je ESVD počeo pripremati vlastitu politiku o zviždačima; traži da se Parlament redovito obavještava o napretku postignutom u tom području; ustraje u tome da okvir ESVD-a za zviždače treba uključivati povjerljivo izvješćivanje, zaštitu od osvete za sve kategorije osoblja, uključujući lokalno osoblje, i godišnje anonimizirano izvješćivanje o slučajevima i njihovim ishodima;

69. na temelju upitnika primjećuje da je ESVD 2024. evidentirao tri izjave o sukobu interesa; primjećuje da je u dvama slučajevima povezanima s postupcima javne nabave utvrđen i ublažen potencijalni rizik od sukoba interesa tako što su dotični članovi osoblja oslobođeni određenih dužnosti povezanih s javnom nabavom; nadalje primjećuje da u trećem slučaju koji se odnosio na povrat troškova nije utvrđen sukob interesa jer član osoblja nije imao diskrecijsku ulogu u izračunu povrata; konstatira da je ESVD primio 16 obavijesti o aktivnostima nakon odlaska iz službe, uključujući pet obavijesti o prelasku u privatni sektor, te je zabranio dva slučaja „rotirajućih vrata”, a bivšim članovima osoblja nije nametnuo razdoblja mirovanja;

70. primjećuje da je 2024. OLAF-u upućeno 11 sumnjivih slučajeva, od kojih je sedam odbačeno u fazi odabira, a jedan je zaključen bez preporuka; nadalje primjećuje da su tri slučaja, koja se odnose na moguće povrede dužnosti ili nepravilnosti u kontekstu postupaka javne nabave, provedbe ugovora i pitanja ljudskih resursa, i dalje pod istragom; nadalje primjećuje da je od 13 istraga koje je OLAF 2023. pokrenuo u vezi s ESVD-om deset predmeta i dalje u tijeku, od kojih je jedan povezan sa zadrškom koju je delegacija Unije u Sijera Leoneu izrazila u pogledu sumnje na prijevaru povezanu s administrativnim proračunom te delegacije Unije; poziva ESVD da i dalje u potpunosti predano blisko surađuje s OLAF-om na predmetima koji su u tijeku i poduzima daljnje mjere u vezi sa svim otvorenim preporukama OLAF-a;

71. konstatira da je ESVD 2024. obradio 19 upita Europskog ombudsmana, od kojih se deset odnosilo na administrativna pitanja (uključujući zakašnjele odgovore), pet na pitanja pristupa dokumentima i četiri na pitanja ljudskih resursa, uz nekoliko neformalnih zahtjeva za informacije uglavnom povezanih sa službenim putovanjima, aktivnostima i pristupom dokumentima; sa zadovoljstvom primjećuje da Europski ombudsman nije pronašao slučajeve nepravilnosti u postupanju ni u jednoj istrazi koja je

pokrenuta i zaključena 2024.;

72. žali zbog činjenice da ESVD nije proveo odgovarajuće revizije provedbe sporazuma o suradnji s trećim zemljama, uključujući procjenu usklađenosti s uvjetima i klauzulama o ljudskim pravima; naglašava da je taj neuspjeh posebno očit u slučaju Sporazuma o političkom dijalogu i suradnji s Kubom, koji deset godina nakon potpisivanja nije uspio ni u jednom području, od pitanja poštovanja ljudskih prava, pri čemu je zatvoreno više od tisuću političkih zatvorenika do kraja 2025., do štetnog učinka Havane na europsku sigurnost, uključujući blisku političku i vojnu suradnju s režimima u Moskvi i Minsku, što se posebno očituje u činjenici da su Kubanci postali najveća skupina plaćenika koji podupiru ruske snage u njihovoj agresiji na Ukrajinu i u njihovu sudjelovanju u sabotaži na teritoriju EU-a, kao što je nedavno bio slučaj u Litvi; konstatira da, unatoč očitim kršenjima brojnih odredbi Sporazuma, nisu aktivirane ni klauzule o suspenziji ni klauzule o raskidu, dok su financijska sredstva EU-a nastavila pritjecati na Kubu, gdje komunistički režim kontrolira cijelo gospodarstvo, zloupotrebljava ta sredstva i gradi politički legitimitet na tekućoj suradnji u okviru Sporazuma o političkom dijalogu i suradnji; smatra da ti režimi ne smiju nastaviti imati koristi od povlaštene suradnje s Europskom unijom i da novac poreznih obveznika Unije ne smije služiti tim režimima; stoga poziva na aktivaciju članka 86. Sporazuma i na njegov raskid; poziva Sud da hitno preispita svu potporu EU-a Kubi od 2016.;

73. konstatira da je potpredsjednica Komisije / visoka predstavnica u svojstvu potpredsjednice Komisije obvezana pravilima registra transparentnosti; naglašava da ESVD, iako nije institucija u smislu članka 13. Ugovora o Europskoj uniji i nema izravnu ulogu u zakonodavstvu Unije, ipak ima važnu ulogu povezanu sa zakonodavstvom Unije u pogledu odluka koje se odnose na sankcije i pregovore o međunarodnim trgovinskim sporazumima, što ima znatan regulatorni učinak; poziva ESVD da donese interne mjere transparentnosti usklađene sa standardima registra transparentnosti, uključujući proaktivno objavljivanje sastanaka na visokoj razini s članovima relevantnih najviših uprava, kada se time ne ugrožavaju osjetljive diplomatske aktivnosti ESVD-a; sa zadovoljstvom konstatira da je, na temelju izvješća o praćenju, potpredsjednica Komisije / visoka predstavnica pokrenula širu raspravu o rješavanju tog pitanja u okviru vanjske dimenzije, pri čemu se preporuke očekuju do kraja 2025.; poziva ESVD da redovito obavještava Parlament o napretku postignutom u tom području;

Digitalizacija, kibernetička sigurnost i zaštita podataka

74. na temelju upitnika konstatira da su se rashodi povezani s informacijskim tehnologijama, uključujući projekte, opremu i kibernetičku sigurnost, smanjili za 6,1 %, s 26,04 milijuna EUR 2023. na 24,45 milijuna EUR 2024.; primjećuje da se 2024. potrošnja za

informacijske tehnologije u sjedištu povećala za 37,2 %, uglavnom zbog velikih ulaganja u migraciju aplikacija ESVD-a, dok se potrošnja u delegacijama Unije znatno smanjila nakon što su 2023. u delegacijama Unije provedena znatna ulaganja u obnovu hardvera i povezivost;

75. podsjeća da je ESVD 2023. postao domaćin vlastitog okruženja umjetne inteligencije kojim sam upravlja, što je omogućilo provjeru koncepata kao što su informativni sastanci, zapisnici sa sastanaka i asistent za umjetnu inteligenciju; pozdravlja donošenje strategije ESVD-a za umjetnu inteligenciju 2024., kojom se promiče antropocentrični pristup umjetnoj inteligenciji u skladu s Uredbom (EU) 2024/1689 Europskog parlamenta i Vijeća[4], čime se osiguravaju etički i pouzdani sustavi te smjernice za upotrebu generativne umjetne inteligencije treće strane; pozdravlja činjenicu da je ESVD proširio platformu za suradnju usmjerenu na dokumente (HIVE) na vanjske korisnike, npr. iz država članica, kao i sustav upravljanja (HR HUB) za lokalno osoblje u delegacijama Unije;

76. naglašava da uvođenje alata umjetne inteligencije u vanjsko djelovanje mora biti popraćeno strogim zaštitnim mjerama u pogledu zaštite podataka, temeljnih prava, transparentnosti i ljudskog nadzora, među ostalim u delegacijama Unije i u suradnji s partnerima iz trećih zemalja; poziva na redovito izvješćivanje Parlamenta o provedbi strategije ESVD-a za umjetnu inteligenciju;

77. pohvaljuje ESVD zbog mjera za poboljšanje pripravnosti u području kibernetičke sigurnosti, koje provodi u okviru redovitih informativnih sastanaka o sigurnosti na kojima sudjeluje velik broj osoblja i povezanih subjekata, u okviru tečajeva osposobljavanja organiziranih na zahtjev različitih skupina korisnika, uključujući regionalne službenike za sigurnost i koordinatore za sigurnost unutar delegacija Unije, i u okviru vježbi phishinga; poziva ESVD da pruži redovito obvezno osposobljavanje u području kibernetičke sigurnosti za sve članove osoblja ESVD-a; na temelju upitnika sa zadovoljstvom primjećuje alate, kao što je Centar za sigurnosne operacije ESVD-a, kojima je ESVD opremljen za praćenje kibernetičkih prijetnji i utvrđivanje sigurnosnih ranjivosti u stvarnom vremenu;

78. pohvaljuje ESVD za digitalne alate i sustave kojima se koristi u borbi protiv inozemnog upletanja i manipuliranja informacijama, kao što su Centar za razmjenu i analizu informacija o inozemnom upletanju i

---

4 Uredba (EU) 2024/1689 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o utvrđivanju usklađenih pravila o umjetnoj inteligenciji i o izmjeni uredaba (EZ) br. 300/2008, (EU) br. 167/2013, (EU) br. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 i (EU) 2019/2144 te direktiva 2014/90/EU, (EU) 2016/797 i (EU) 2020/1828 (Akt o umjetnoj inteligenciji) (SL L, 2024/1689, 12.7.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

manipuliranju informacijama ili sustav brzog uzbunjivanja; na temelju upitnika nadalje primjećuje pokretanje tečaja e-učenja o suzbijanju dezinformacija, koji je dostupan svim institucijama Unije, te dovršetak priručnika ZSOP-a o dezinformacijama koji je osmišljen radi pružanja potpore terenskom osoblju u vojnim i civilnim misijama Unije; pozdravlja aktualni razvoj inicijative za informiranje EUvsDisinfo i naglašava važnost daljnje suradnje s državama članicama za učinkovitiji odgovor na hibridne prijetnje na terenu;

79. na temelju upitnika i izvješća ESVD-a za 2024. konstatira da je ESVD otkrio približno 27 000 upozorenja, od kojih je 348 bilo potrebno dodatno istražiti; primjećuje da je od toga njih 57 bilo potvrđeno kao kibernetički napad, a pet ih je znatno utjecalo na rad ESVD-a; sa zadovoljstvom konstatira da je ESVD identificirao taktike, tehnike i postupke napadača i da je tu analizu upotrijebio za jačanje svojih protumjera; traži pojašnjenje u pogledu mjere u kojoj su ti napadi utjecali na aktivnosti institucije;

Zgrade i sigurnost

80. konstatira da je ESVD 2024. imao globalnu mrežu od 328 zgrada delegacija Unije koje su se upotrebljavale kao uredi i rezidencije za voditelje delegacija te tri uredske zgrade u sjedištu u Bruxellesu; konstatira da je ESVD do kraja 2024. koristio tri zgrade u Bruxellesu ukupne površine od 87 506 m², kao i 175 uredskih zgrada za delegacije Unije u trećim zemljama ukupne površine od 287 000 m²; nadalje konstatira da je Unija bila vlasnik 23 % tih prostora delegacija Unije, dok je preostalih 77 % bilo unajmljeno; na temelju upitnika sa zabrinutošću konstatira manjak resursa koji ograničava provedbu politike ESVD-a o upravljanju nekretninama s obzirom na to je ESVD-u potrebno više stručnjaka za infrastrukturu kako bi povećao svoj kapacitet za provedbu projekata u području nekretnina;

81. sa zadovoljstvom primjećuje da je ESVD ponovno potvrdio svoju predanost očuvanju mreže 145 delegacija Unije i jačanju načela „jedna delegacija”; primjećuje da se modernizacijom koja je u tijeku nastoji povećati učinkovitost i uskladiti mrežu s prioritetima Unije te istodobno uvažiti proračunska ograničenja; ističe da će se, dok se financijski uvjeti ne poboljšaju, nastaviti provoditi stroge mjere uštede, rasprave s Komisijom o podjeli troškova i ciljano jačanje ključnih delegacija Unije; poziva ESVD da za delegacije provede periodičnu procjenu radnog opterećenja i metodologiju u vezi s potrebnim osobljem, povezanu s razinom rizika i proširenjem mandata, kako bi se spriječio sindrom izgaranja na poslu i poboljšalo zadržavanje osoblja; izražava zabrinutost zbog plana uvođenja novog razlikovanja u pogledu kategorija i resursa među delegacijama; žali zbog toga što bi se smanjenjem opsega dijela delegacija Unije i broja osoblja u okviru prelaska s izvorne usmjerenosti na razvojnu pomoć i gospodarsku suradnju na određene strateške interese mogle ugroziti operativne aktivnosti i prisutnost Unije u trećim zemljama, kao i

sposobnost ESVD-a da ispuni svoj mandat i obrani vrijednosti Unije, što bi imalo poseban utjecaj na odnose Unije s globalnim jugom i južnim susjedstvom; poziva ESVD da zadrži središnju ulogu i strateški prioritet na području Sredozemlja na temelju sveobuhvatne procjene geopolitičkih izazova Unije, uz nastavak stalne suradnje s istočnim susjednim zemljama;

82. ponavlja da bi proračunska ograničenja mogla dovesti do zatvaranja pretjeranog broja veleposlanstava Unije i do odgode postavljanja sigurnosnih instalacija u nizu delegacija Unije, čime se otežava sposobnost ESVD-a da ispuni svoj mandat, štiti vrijednosti Unije i na odgovarajući način osigura dužnost brižnog postupanja prema cjelokupnom osoblju u delegacijama Unije; potiče države članice da osiguraju dostatna financijska sredstva za ESVD i Komisiju kako bi se osiguralo da Unija zadrži svoju cjelokupnu mrežu delegacija kao znak svojeg globalnog angažmana;

83. poziva ESVD da ojača praktične mehanizme koordinacije s diplomatskim misijama država članica u trećim zemljama, među ostalim putem zajedničkih službi, zajedničkih logističkih aranžmana i poboljšane razmjene informacija, kako bi se maksimalno povećala učinkovitost i osigurala optimalna upotreba Unijinih resursa i nacionalnih resursa;

84. na temelju upitnika i izvješća ESVD-a za 2024. konstatira da je ESVD 2024. nastavio provoditi svoju politiku prostora za suradnju i novih načina rada, uključujući brendiranje svojeg sjedišta i delegacija na razini Unije; ističe da se tim pristupom pojedinačni uredi zamjenjuju višenamjenskim prostorima kako bi se poboljšala učinkovitost prostora, podržao timski rad i smanjio utjecaj na okoliš; nadalje konstatira da se o tim projektima raspravlja s predstavnicima osoblja u okviru Odbora osoblja ESVD-a i da je za zgradu Belmont pokrenuta posebna anketa među osobljem;

85. na temelju izvješća ESVD-a za 2024. primjećuje da je ESVD uspješno ostvario svoje ključne prioritete u području nekretnina za 2024., uključujući dovršetak obnove zgrade NEO, premještanje odjela za upravljanje krizama i obavještajnog odjela na sigurniju i energetski učinkovitiju lokaciju te napredak u obnovi zgrade Schuman;

86. na temelju upitnika primjećuje da je zbog pada razine sigurnosti u svijetu ESVD 2024. morao ojačati sigurnosne strukture; pozdravlja povećanje proračuna za 2025. za 10 milijuna EUR kako bi se ojačala sigurnosna infrastruktura u delegacijama Unije; primjećuje cilj ESVD-a da novim instalacijama i zamjenom zastarjelih sustava broj delegacija Unije koje nisu u skladu sa sigurnosnim standardima smanji za otprilike 15 %;

87. na temelju izvješća ESVD-a za 2024. primjećuje da se do kraja 2024. broj sporazuma o dijeljenju prostora povećao na 137 (45 s državama

članicama i partnerskim zemljama te 92 s drugim partnerima Unije); primjećuje da je dijeljenje prostora brzo poraslo te se u posljednjih šest godina više nego udvostručilo, a od 2011. povećalo se za više od šest puta; ističe da dijeljenje prostora sada čini 8 % uredskog prostora delegacija Unije i da u njemu sudjeluje 80 delegacija Unije, pri čemu se načela održivosti dosljedno primjenjuju u svim zajedničkim radnim okruženjima;

88. pozdravlja činjenicu da je ESVD usredotočen na to da njegove zgrade budu pristupačne osobama s invaliditetom i osobama smanjene pokretljivosti; na temelju upitnika primjećuje da su se 2024. održavali redoviti sastanci s odjelom ESVD-a za nekretnine, odjelom za sigurnost i drugim službama Komisije kako bi se, među ostalim, razmijenili najbolji primjeri o pristupačnosti i evakuaciji zgrada iz prakse;

Okoliš i održivost

89. ističe inicijative ESVD-a za energetsku učinkovitost i energiju iz obnovljivih izvora 2024., uključujući obnove koje se odnose na ponovno osvjetljenje LED svjetlima i „nove načine rada” u zgradi Schuman, izolaciju cijevi za vodu i grijanje, optimizaciju sustava grijanja, ventilacije i klimatizacije te standardizirane zadane vrijednosti temperature; primjećuje postupnu ugradnju središnjih postaja za razvrstavanje otpada u zgradi Schuman i njihovo potpuno uvođenje u zgrade Belmont i NEO, uz aktualne mjere uštede energije; primjećuje nabavu 100 % električne energije iz obnovljivih izvora (1 569 milijuna EUR) i proizvodnju solarne energije na lokaciji od 22,286 kWh, kao i proces dekarbonizacije zgrade Schuman do 2050. u kojem se kombiniraju kratkoročne mjere upravljanja i izolacije s dugoročnim nadogradnjama kao što su fotonaponska postrojenja i zamjena plinskog grijanja dizalicama topline;

90. primjećuje prvu sveobuhvatnu procjenu ugljičnog otiska ESVD-a za 2024. u kontekstu registracije u sustavu upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja (EMAS); konstatira da su tom procjenom obuhvaćene zgrade sjedišta i aktivnosti iz opsega 3 kojima se centralizirano upravlja i da je ona pokazala nultu tržišnu stopu emisija iz opsega 2 zbog kupnje 100 % električne energije iz obnovljivih izvora, smanjenja intenziteta ugljika s 4,6 tCO_2e/EPRV 2019. na 3,4 tCO_2e/EPRV 2024. (– 28 %), pri čemu otisak obuhvaća približno 20 % emisija iz opsega 1 i 80 % emisija iz opsega 3;

91. pozdravlja pojačanu predanost ESVD-a održivoj mobilnosti, uključujući donošenje nove politike za putovanje na posao za sjedište krajem 2024., kojom se od siječnja 2025. naknada za javni prijevoz povećava na 90 %; primjećuje provedbu mjera za smanjenje utjecaja na okoliš, kojima se 2024. ostvarilo 64 % udaljenosti putovanja zrakoplovom u ekonomskom razredu (što premašuje cilj EMAS-a od 60 % do 2030.), kojima se daje prednost željeznici za kratka

putovanja, predviđa smanjenje broja zaposlenika koji na posao putuju automobilom sa 17 % 2024. na 13 % 2027. te promiču inicijative za vožnju biciklom i pješačenje zahvaljujući poboljšanoj infrastrukturi i kampanjama za podizanje razine osviještenosti;

92. cijeni činjenicu da su pitanja održivosti uključena u javnu nabavu putem klauzula o zelenoj javnoj nabavi u predlošcima natječaja; konstatira da je 2024. 38 % ugovora velike vrijednosti za sjedište i 87 % predložaka za javnu nabavu uključivalo klauzule o zelenoj javnoj nabavi; sa zadovoljstvom primjećuje da su delegacije Unije primijenile zelene kriterije u javnoj nabavi vozila, informatičke opreme i usluga čišćenja te da su za 2025. predviđena druga nastojanja, uključujući namjenski informativni centar za zelenu javnu nabavu za delegacije Unije na platformi HIVE; konstatira da je 2024. potpisano 16 ponuda visoke vrijednosti s okolišnim pokazateljima i šest ugovora relevantnih za zelenu javnu nabavu;

Međuinstitucijska suradnja

93. na temelju upitnika konstatira da je ESVD nastavio blisko surađivati s OLAF-om i relevantnim glavnim upravama Komisije na provedbi strategije Komisije za borbu protiv prijevara, posebno osmišljavanjem zajedničkih osposobljavanja i zajedničkog programa osposobljavanja za borbu protiv prijevara, kao i ciljanim mjerama za otklanjanje specifičnih rizika od prijevara u delegacijama Unije; sa zadovoljstvom primjećuje da je ESVD ojačao svoj operativni okvir potpisivanjem radnih dogovora s EPPO-om u lipnju 2024.;

94. podsjeća da su Parlament, Vijeće i ESVD 2023. održali tehničke rasprave o zamjeni institucijskog sporazuma iz 2002. između Parlamenta i Vijeća u području zajedničke vanjske i sigurnosne politike; na temelju izvješća o praćenju sa zabrinutošću primjećuje da 2024. nije bilo događaja u vezi s tim pitanjem zbog europskih izbora i postupka imenovanja nove Komisije;

95. podsjeća da su, u skladu s Ugovorima, vanjsko djelovanje Unije i ESVD namijenjeni podupiranju, koordinaciji i dopunjavanju diplomatskog djelovanja država članica; naglašava važnost bliske suradnje kako bi se izbjegle neučinkovitosti;

96. pozdravlja činjenicu da se komunikacijske aktivnosti ESVD-a koordiniraju i usklađuju s drugim institucijama putem mreže direktora za komunikaciju EU-a, međuinstitucijskih platformi s Parlamentom i Komisijom te podskupine RELEX-a za zaštitu kulturne baštine i međunarodne kulturne odnose;

Komunikacija

97. na temelju upitnika konstatira da je ESVD dodijelio 1 745 000 EUR, uz dodatnih 107 968,67 EUR u sredstvima C5, za informiranje javnosti i javna događanja, uz stopu izvršenja od 99,70 % 2024.;

ističe da je tim sredstvima pružena potpora nabavi digitalnih usluga, komunikacijskih i grafičkih proizvoda te organizaciji javnih događanja kao što je Dan Europe; nadalje konstatira da su se proračunom financirali i proizvodnja i širenje internetskog sadržaja, upravljanje korporativnim računima na društvenim mrežama te pomoć delegacijama Unije u jačanju njihove digitalne prisutnosti;

98. na temelju upitnika i izvješća ESVD-a za 2024. primjećuje da je ESVD znatno proširio svoju stratešku komunikaciju, informiranje javnosti i kulturnu diplomaciju kombiniranjem globalnih digitalnih kampanja, velikih javnih događanja i pojačanih aktivnosti u području međunarodnih kulturnih odnosa; primjećuje da su digitalne kampanje doprle do široke publike i da su se njima promicali ključni prioriteti Unije, uključujući ljudska prava, djelovanje u području klime i potporu Ukrajini, dok su inovativni formati pomogli u uključivanju mlađih demografskih skupina; konstatira da su javna događanja kao što su Dan otvorenih vrata Dana Europe i program za posjetitelje ESVD-a doprinijela boljem razumijevanju politika Unije; ističe da je ESVD unaprijedio kulturne inicijative, uključujući dijalog o suradnji muzeja s Afrikom, radionice o kulturnoj raznolikosti i konferenciju o kulturnoj baštini organiziranu u suradnji s rotirajućim predsjedništvom Vijeća, i istodobno pripremao vodeće projekte kao što je sudjelovanje Unije na izložbi Expo Osaka;

99. potiče nastavak procesa jačanja komunikacije s državljanima trećih zemalja o politici Unije, kao i pojačane koordinacijske napore za povećanje vidljivosti projekata koje financira Unija, posebno u zemljama kandidatkinjama, kako bi se suzbili pokušaji aktera koji djeluju u zloj vjeri da potkopaju napore Unije; nadalje, ponavlja svoj poziv Komisiji da osigura punu vidljivost i javnu osviještenost o ulaganjima EU-a u treće zemlje i potpori koju im on pruža, i to s pomoću jasnih oznaka i zastave EU-a;

100. na temelju upitnika i izvješća ESVD-a za 2024. primjećuje da je ESVD 2024. ojačao svoju stratešku predanost podacima i digitalnoj suverenosti Unije, i to osiguravanjem strogih praksi na društvenim mrežama usklađenih s Općom uredbom o zaštiti podataka, jačanjem sigurnosnih kontrola i kontrola pristupa te smanjenjem ovisnosti o pojedinačnim vanjskim pružateljima usluga; ističe da diversifikacija platformi, uključujući širenje na Bluesky i Threads, zajedno s upotrebom alata za upravljanje smještenih na poslužitelju Unije, sustavnim osposobljavanjem osoblja i redovitim procjenama rizika i dezinformacija, pridonosi povećanju otpornosti i zaštiti komunikacijske suverenosti Unije;

101. konstatira da je ESVD putem svoje kampanje EUvsDisinfo dopro do više od 38 milijuna korisnika i dokumentirao više od 18 000 slučajeva, pokazujući razmjere i sustavnu prirodu proruskih dezinformacija 2024.